

Kasvun ja sopeutuksen ohjelma
2026 (2026–2028)
Vaihe 1

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Luksian talouden nykytilanne	5
2.1	Tilinpäätös 2024	5
2.2	Talousennuste 2025	5
2.3	Ennuste 2026 taloustilanteesta	5
3	Muutosajurit	6
3.1	Strategia 2026–2028	6
3.2	Länsi-Uudenmaan väestö- ja yritysenennusteet	7
3.2.1	Väestönkehitys ja ikärakenne	7
3.2.2	Työllisyys ja työpaikkojen määrä	8
3.2.3	Yhteenveto ja johtopäätökset	8
3.3	Kehysriihen vuoden 2024 leikkaukset ja palkkakustannuksiin kohdistuvat muutokset	8
3.4	Lainsäädännön rahoitusmuutokset 2026	9
3.5	Huoltovarmuusalat	10
3.6	Koulutusalojen tehokkuus ja tulevaisuudennäkymät	10
4	Kasvun ja kehittymisen kohteet	11
4.1	Alueen kasvua ja kehittymistä tukevien koulutusten volyymin kasvattaminen	11
4.1.1	Sähkö- ja automaatioala	11
4.1.2	Rakennusala	11
4.1.3	Talotekniikka-ala	12
4.1.4	Ajoneuvoala	12
4.1.5	Turvallisuusala	13
4.1.6	Logistiikka-ala	13
4.1.7	Kone- ja tuotantotekniikka	14
4.1.8	Puhdistus- ja kiinteistöpalveluala	14
4.1.9	Sosiaali- terveysala	15
4.1.10	Kasvatus- ja ohjausala	15
4.1.11	Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)	16
4.2	Luksian kehittymistä tukevien toimintojen vahvistaminen	16
4.2.1	Oppivelvollisten oppimisen varmistaminen	16
4.2.2	Jatkuvan oppimisen palveluiden lisääminen	17
4.2.3	Osaamispalveluiden tuotteistaminen	18
4.3	Yritys- ja työelämäyhteistyö	19
4.4	Työllisyyden edistäminen ja uraseuranta	20
4.5	Digitaalisuuden hyödyntäminen	20
4.6	Ammatillisen koulutuksen vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	21
4.7	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	21

4.8	Tilojen ja kiinteistöjen kehittäminen	22
4.9	TE-palvelutuotanto	23
4.10	Luksian tilojen vuokraaminen ulos	23
4.11	Toiminnan tehostaminen koulutussuunnittelun avulla	24
4.12	Hankkeiden rooli toiminnan kehittämisessä	24
4.13	Työajan käyttö	24
5	Säästöt ja sopeuttamisen kohteet	25
5.1	Hankinnat	25
5.1.1	Tietotekniikkahankintojen tehostaminen	25
5.1.2	Kalustehankintojen tehostaminen ja keskittäminen	26
5.1.3	Pienhankintaprosessin tehostaminen ja keskittäminen	26
5.1.4	Tietokoneohjelmien ja -sovellusten inventaario ja supistaminen	27
5.1.5	Työterveyden kustannusten arviointi ja tehostaminen	27
5.1.6	Majoitus- ja ravitsemispalveluiden käyttö ja kehittämispäivien järjestelyt	28
5.1.7	Sisäisten tarjoiluiden arviointi ja supistaminen	28
5.1.8	Ulkoiset tarjoilut	29
5.1.9	Puitesopimusten käytön laajentaminen ja siitä saatavat säästöt	29
5.1.10	Alakohtaisen investointissuunnittelun tehostaminen	30
5.1.11	Liittojen ja järjestöjen jäsenmaksujen arviointi ja supistaminen	30
5.1.12	Yksittäisten alojen investointien ja hankintojen arviointi ja supistaminen (Logistiikka- ja maarakennusalat)	31
5.1.13	Ulkoisten palveluiden käyttö; asiantuntija- ja konsulttipalvelut	31
5.1.14	Second hand -ostot ja vastuullisuus hankinnoissa	31
5.2	Tilat ja kiinteistöt	32
5.2.1	Taloussuunnitelmassa olevien investointien tarkastelu	32
5.2.1.1	Rakennusinvestoinnit	32
5.2.1.2	Kone-, laite- ja ajoneuvoinvestoinnit	33
5.2.1.3	Muut investoinnit	33
5.3	Opetuksen ja koulutuksen järjestelyjen tehostaminen ja sopeuttaminen	33
5.3.1	Koulutusten tehostamisen tarkastelu	34
5.3.2	Koulutuksen ohjaus- ja tukipalveluiden Luksia-tasoinen tarkastelu	34
5.3.3	Tutkintoihin sisällyttömät korttikoulutukset	34
5.4	Osakeyhtiön ja kuntayhtymän välinen yhteistyö	35
5.5	Muut kuin opetuksen ja koulutuksen tehtävät	35
5.5.1	Yhteenvedoista muista kuin opetuksen ja koulutuksen tehtävistä	35
5.6	Määräaikaisten palvelussuhteiden vähentäminen	36
5.7	Eläköitymistä kautta henkilöstömäärän vähentäminen	36
5.8	Henkilöstöedut, palkitseminen ja muut välilliset henkilöstökustannukset	37

5.8.1	Lomapalkkavelan tarkastelu	37
5.8.2	Mahdollisuudet ulkoistaa palveluja ja käyttää henkilöstövuokrausta	38
5.9	Muut säästö- ja sopeuttamistoimet	38
5.9.1	Tapahtumat	38
5.9.2	Luksian autokaluston tarkastelu	38
5.9.3	Opiskelijoiden palkitseminen	39
5.9.4	Vakuutusturvan tason tarkistaminen	39
5.9.5	Monitoimilaitteet	40
5.9.6	Muut sopeuttamistoimet	40
6	Yhteenveto	40
7	Aikataulu	41

1 Johdanto

Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän, Luksian Hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelma tehdään vuosille 2026–2028. Ohjelman valmistelu käynnistettiin vuoden 2026 rahoitusuudistuksen tietojen tultua julki. Ensimmäisten simulaatiolaskelmien mukaan näytti, että Luksian tuotot tulisivat supistumaan noin 1,45 %, mikä olisi tarkoittanut noin 500 000 € supistusta 2025 rahoitukseen verrattuna. Vuoden 2025 aikana neuvoteltu kunta-alan palkkaratkaisu aiheuttaa henkilöstökulujen voimakkaan nousun tulevina vuosina. Vuonna 2026 henkilöstökulujen arvioidaan nousevan noin 800 000 € vuoden 2025 kesäkuun tasoon nähden. Palkankorotukset jatkuvat myös vuosille 2027 ja 2028, joiden osalta korotusten sivukuluineen arvioidaan olevan nykyisellä henkilöstörakenteella noin 500 000 €/vuosi. Yhdessä nämä tekijät aiheuttavat tarpeen uudistaa Luksian toimintaa ja ohjata panoksia tunnistetuille kasvun alueille. Ohjelma yhdistyy osaksi Luksian 2026 alussa voimaan tulevaa uutta strategiaa.

Hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelman tavoitteena varmistaa toiminnan taloudellisesti kestävä jatkuminen myös pitkällä aikavälillä tulevaisuudessa ja säilyttää tasapainoinen taloudellinen tilanne talousarviovuoden 2026 ja suunnitteluvuosien 2027–2028 aikana. Talouden säilyttäminen tasapainossa edellyttää kuntayhtymältä aktiivisia säästö- ja tehostamistoimenpiteitä. Kasvun ja sopeuttamisen ohjelman kohteena on koko Luksia. Ohjelma kokoaa yhteen toiminnan tehostamisen keinot talouden tasapainon ylläpitämiseksi, mutta tunnistaa myös uuden strategian mukaiset kasvun ja kehittämisen kohteet. Keskeiset kokonaisuudet ohjelmassa ovat 1) kasvun ja kehittämisen kohteet sekä 2) säästöt ja sopeuttamisen kohteet.

Kasvun ja sopeuttamisen ohjelmassa käsitellään tarpeellisilta osin organisaation rakenteiden uudelleenjärjestämistä ja siihen liittyviä säästötavoitteita tukevia toimenpiteitä. Ensisijaisesti ohjelmassa pyritään etsimään säästökohteita muista menoeristä kuin henkilöstökuluista. Ohjelmassa tarkastellaan koko kuntayhtymän kulurakennetta ja haetaan säästöjä muun muassa ostoista, investoinneista, kiinteistöistä sekä muista kululuokista.

Henkilöstökulut ovat Luksian suurin kustannuserä ja sopeuttamisessa on varauduttava myös henkilöstövaikutuksiin. Siten sopeuttamistarpeen voi arvioida edellyttävän henkilöstövaikutuksina taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista tai irtisanomista tai muita mahdollisia palvelussuhteiden tarkasteluja (työtehtävämuutoksia) tai heikennyksiä palvelussuhteen ehtoihin. Henkilöstökustannuksia arvioidaan ja pyritään sopeuttamaan ensisijaisesti määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisten, uusien rekrytointien vähentämisen sekä eläköitymisten kautta. Tämän vuoksi on käytävä yhteistoimintaneuvottelut toteutettavaksi suunniteltujen toimenpiteiden perusteluista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista siten kuin laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007) edellyttää.

2 Luksian talouden nykytilanne

2.1 Tilinpäätös 2024

Kuntayhtymän tulos 1,5 M€ tilinpäätöksessä oli arvioitua (-0,7 M€) parempi, mikä johtui taloudessa tilikaudella 2024 aloitetuista sopeuttamistoimista ja arvioitua suuremmista muista toimintatuotoista ja korkotuotoista. Sopeuttamistoimet kohdistuivat henkilöstökuluihin ja olivat olennainen osa kuntayhtymän hallituksen edellyttämää toiminnan ja talouden tasapainottamisohjelmaa. Kuntayhtymän ulkoisen tuloslaskelman 2024 mukaan toimintatuotot olivat 31,7 M€ ja toimintakulut 28,7 M€. Yhtymäkokouksen sitovaksi tavoitteeksi asettama vuosikate oli 3,6 M€, mikä oli arvioitua 2,3 M€ parempi budjetoitua 2,2 M€ pienemmistä henkilöstökuluista ja 0,3 M€ suuremmista korkotuotoista johtuen. Korkotuotot eivät ole operatiivisen toiminnan tulosta, joten ilman sitä kuntayhtymän tulos olisi ollut 1,2 M€. Henkilöstökulut jäivät selvästi talousarviosta keväällä ja kesällä 2024 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen vuoksi. Muutoinkin tilikauden 2024 toimintamenoissa näkyi hallituksen päättämä toiminnan ja talouden tasapainottamissuunnitelma.

Tilikauden kokonaisinvestoinnit 2,2 M€ jäivät selvästi arvioidusta, koska Toivonkatu C-osan ilmastointi- ja kattosaneeraus viivästyi tavoiteaikataulustaan. Myös muutamia kone- ja laiteinvestointeja jätettiin toteuttamatta. Investointien pienempi kokonaiskertymä näkyi tuloslaskelmassa arvioitua pienempinä vuosipoistoina.

2.2 Talousennuste 2025

Kuntayhtymän talousennuste tilikaudelle 2025 näyttää siltä, että yhtymäkokouksen asettamat sitovat euromääräiset tavoitteet vuosikatteelle ja investointien kokonaismäärälle saavutetaan. Tilikauden tulosennuste on lievästi positiivinen, syyskuun 2025 talousseurannan perusteella tulos tulee asettumaan 0,4–0,5 M€:n välille. Toimintatuotot tulevat ylittämään talousarvion, koska muihin toimintatuottoihin kohdistuu lähes 400 t€:n sähköyhtiön konkurssipesästä saatu jakojäännös ja hanke- ja projektitoiminnasta saadut tuotot ylittävät vielä tällä tilikaudella arvioidun määrän selvästi. Kuitenkin, kun 2025 toimintatuotoista putsataan ns. kertaluonteiset erät ja korkotuotot jää tilikauden tulos negatiiviseksi ja hieman alkuperäistä talousarviota heikommaksi.

Toimintakulujen osalta näyttää siltä, että sekä henkilöstökulut että palveluhankinnat tulevat ylittämään talousarvion yhteensä vähintään puolella miljoonalla eurolla. Henkilöstömenoissa ylityspaine kohdistuu koulutuksen tulosalueen palkkamenoihin. Vuosityöaikaan kohdistuvat ylitykset ovat viime vuosina realisoituneet marras- joulukuun vaihteessa. Tasopalkkaukseen liittyvät palkkamuutokset (KVTES) ja yleiskorotukset tulevat maksettavaksi 1.10.2025 alkaen, mutta kokonaisuutena ne eivät ylitä arvioitua palkkamuutosprosenttia koko talousarviovuodelle laskettuna.

Investoinnit tulevat kuluvallakin talousarviovuodella jäämään noin 0,5–1 M€ arvioidusta. Ennuste on noin 3,5 M€ lähinnä ilmanvaihto- ja kattourakan valmiusasteesta ja loppuvuodesta toteutetuista tai toteuttamatta jätetyistä laitehankinnoista riippuen.

2.3 Ennuste 2026 taloustilanteesta

OKM:n syys-lokakuussa 2025 vuodelle 2026 tekemien tarkentuneiden, mutta edelleen alustavien simulaatiolaskelmien mukaan kuntayhtymän tulo- ja menot tulevat supistumaan ilman indeksikorotusta noin 1 %, mikä tarkoittaa noin 400 t€:n leikkausta vuoden 2025

valtionosuusrahoitukseen verrattuna. Indeksikorotus huomioiden kuntayhtymän valtionosuusrahoitus pysyy vuoden 2025 tasolla.

Simulaatiolaskelman luvut tarkentuvat syksyn aikana, koska käytetyt kustannusryhmä- lähtötaso- sekä muut painokertoimet ovat pääosin toukokuussa 2025 lausuntokierroksella olleen rahoituksen laskentaperusteasetusluonnoksen mukaiset. Koulutuksen järjestäjäkohtaiset opiskelijavuosien enimmäismäärät niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen, ovat myös kesäkuussa 2025 kuultavana olleen luonnoksen mukaiset. Kuntayhtymän tiedot ovat Vipunen-tietokannan raportilla sen mukaiset, kuin ne on tallennettu Koski-tietovarantoon 30.9.2025 mennessä. Tilastokeskuksesta saatavat uusimmat pohjakoulutus- ja sijoittumistiedot täydentyvät raportille myöhemmin.

Henkilöstökulut tulevat tiedossa olevien yleiskorotusten perusteella nousemaan keskimäärin 4,0 % kesäkuun 2025 palkkaraporttiin verrattuna, joka on pohjatiedostona vuoden 2026 talousarviota tehtäessä. Nykyisellä henkilöstömäärällä ja henkilöstökustannuksilla se tarkoittaa noin 800 t€:n lisäystä vuoden 2026 henkilöstökuluihin olettaen, että henkilösivukustannusten %:määrä pysyy kutakuinkin ennallaan.

Tilikaudella 2025 inflaatio on ollut keskimäärin noin 1 %. Toisaalta keskimääräinen inflaatio ei ole suoraan verrannollinen kuntayhtymän kulurakenteeseen, jossa noin 70 % muodostuu henkilöstökuluista ja merkittävä osa palveluostoista koostuu ict-kustannuksista, joissa järjestelmätoimittajien hinnankorotukset ovat olleet menneinä vuosina 2–5 %:n välillä toimittajasta ja tehdystä sopimuksesta riippuen. Materiaalikustannuksissa olennaisinta on kaukolämmön ja sähkön yksikköhintojen muutokset, joihin kuntayhtymän vaikuttamismahdollisuus on lähes olematon. Nykyisellä palvelu- ja materiaalihankintojen määrällä keskimääräinen yhden prosentin hintojen nousu tarkoittaa noin 70 t€ vuodessa.

Yllä olevien ennusteiden ja elo-syyskuussa käytyjen talousarvioneuvottelujen perusteella kuntayhtymän tulos painuu vähintään vuonna 2026 noin puoli miljoona euroa alijäämäiseksi ja suunnitteluvuosina 2027 ja 2028 yli miljoonan alijäämäiseksi, ellei kuntayhtymän kustannusrakenteeseen tehdä tarvittavia rakenteellisia muutoksia. On myös huomattava, että talousarviossa 2026 on arvioidut materiaalihankinnat yli 5 % pienemmät kuin talousarviossa 2026 eli budjetti on tehty suhteessa kuluvaan vuoden talousarvioon ja viime vuosien toteumiin erittäin tiukaksi. Selvää on myös se, että valtionosuusrahoitus ammatilliselle koulutukselle ei tule kokonaisuutena taloussuunnittelukaudella kasvamaan.

3 Muutosajurit

Muutosajurit ovat tekijöitä, jotka tulevat ohjaamaan Luksian toimintaa erityisen voimakkaasti talousarvio- ja suunnitteluvuosien aikana. Luksian ulkopuoliset ajurit on pyritty huomioimaan laadittaessa kuntayhtymän strategiaa vuosille 2026 ja strategia pyrkiikin vastaamaan etistä suurempiin vaikuttavuusvaateisiin.

3.1 Strategia 2026–2028

Luksian uutta strategiaa on valmisteltu vuoden 2025 alusta ja se on tarkoitus hyväksyä 26.11.2025 Luksian yhtymäkokouksessa. Luksian tuleva strategia rakentuu hallitun kasvun ja sopeutumisen periaatteille, joissa yhdistyvät rohkea uudistuminen ja vastuullinen resurssien käyttö. Toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja ulkoiset muutosvoimat sekä globaalit megatrendit, kuten digitalisaatio, tekoälyn hyödyntäminen, vihreä siirtymä, kansainvälistyminen,

väestörakenteen ja työmarkkinoiden muutokset sekä osaamisvaatimusten jatkuva kasvu pakottavat koulutuksen järjestäjät arvioimaan toimintaansa uudella tavalla. Tämä tarkoittaa Luksialle sitä, että perinteiset toimintamallit eivät enää riitä, vaan on etsittävä joustavia ratkaisuja, jotka vastaavat sekä opiskelijoiden että työelämän odotuksiin.

Yksi keskeisimmistä ulkoisista muutostekijöistä on ammatillisen koulutuksen uusi rahoitusjärjestelmä, joka painottaa tuloksellisuutta, valmistumisen nopeutta ja työllistymisen laatua. Tämä ohjaa Luksiaa entistä asiakaslähtöisempään, vaikuttavuutta korostavaan suuntaan, jossa jokaisen opiskelijan oppimispolku ja työelämään kiinnittyminen ovat strategian ytimessä. Samalla rahoitusjärjestelmä edellyttää tehokkaampaa resurssien kohdentamista, laadun jatkuvaa varmistamista ja vahvempaa yhteistyötä alueen yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa.

Strategisessa suunnassa korostuu myös ennakointikyky. Luksia ei voi tyytyä pelkkään reagointiin, vaan sen on kyettävä havaitsemaan heikkoja signaaleja ja valmistautumaan tuleviin muutoksiin etupainotteisesti. Tämä edellyttää osaamisen jatkuvaa kehittämistä, ketteriä toimintamalleja sekä avoimuutta kokeiluille ja uusille ratkaisuille.

Samalla Luksian on tehostettava toimintaansa, jotta se pystyy vastaamaan kasvaviin odotuksiin rajallisilla resursseilla. Tämä tarkoittaa muun muassa prosessien virtaviivaistamista, hallinnollisten rakenteiden uudelleenarviointia sekä digitaalisten ratkaisujen tehokkaampaa hyödyntämistä oppimisessa ja johtamisessa. Toiminnan tehostaminen ei tarkoita pelkkää säästämistä, vaan sen on tuotettava lisäarvoa opiskelijoille, henkilöstölle ja yhteistyökumppaneille. Osana tehostamista Luksian on tarkasteltava kriittisesti myös koulutustarjontaa ja tehtävä strategisia ratkaisuja niin ulkoisten muutosvoimien, rahoituksen, kuin myös sisäisen tehokkuutensa ohjaamina.

3.2 Länsi-Uudenmaan väestö- ja yritysennusteet

Länsi-Uudenmaan väestö- ja työllisyysennusteet perustuvat Tilastokeskuksen, Uudenmaanliiton ja Kauppakamarin sekä muiden toimijoiden tekemiin virallisiin ennusteisiin Luksian toiminta-alueen oppivelvollisuusikäisten ja koko väestönkehitysennusteista sekä työpaikkojen määrästä alueella.

3.2.1 Väestönkehitys ja ikärakenne

MDI:n tekemän oppivelvollisten väestöennusteen perusteella Luksian alueella 16–18-vuotiaiden määrä laskisi Luksian jäsenkunnissa keskimäärin lähes 30 % vuosien 2023–2040 aikana. Ennusteessa on isoja kuntakohtaisia vaihteluja, suurin pudotus ennusteen mukaan olisi Hangossa ja pienin Kirkkonummella. Vihdissä ennustettu muutos on -26 % ja Lohjalla -35 %. Väestöennusteen mukaan oppivelvollisuusikäisten määrä laskee tuhannella jo vuoteen 2030 mennessä ja vuosina 2030–2035 edelleen tuhannella. Karkeasti voidaan todeta siis, että potentiaalisten ammattipistoon tulijoiden määrä (noin 50 % oppivelvollisista) vähenisi noin 500:lla vuoteen 2030 mennessä.

Länsi-Uudellamaalla väestön määrä vuonna 2023 oli 101 000 asukasta, mikä oli samalla tasolla kuin vuonna 2000. Väestönmäärän muutoksesta on Tilastokeskus tehnyt neljä eri skenaariota. Neutraalin kasvun vaihtoehdossa väestö kasvaa voimakkaimmin 2060-luvulle ulottuvassa ennusteessa pääkaupunkiseudulla ja KUUMA-kunnissa ja väestönmäärä kasvaisi hieman myös Länsi- ja Itä-Uudellamaalla. Keskittyvän kasvun vaihtoehdossa kasvu kohdistuu pääkaupunkiseudun ja KUUMA-kuntiin kun taas Länsi- ja Itä-Uudellamaalla väestö vähenee huomattavasti. Kaikissa eri vaihtoehdoissa luonnollinen väestönkasvu joka tapauksessa

pienenee tarkastelujakson edetessä. Vain riittävän suuri nettomuuttomäärä takaa alueen väestömäärän kasvun.

Maahanmuuttoon liittyvät kasvutekijät ja makrotaloudelliset muutokset voivat kuitenkin muuttaa ennustetta positiivisempaan suuntaan Länsi-Uudenmaan kuntienkin osalta.

Uudenmaan alueen kunnista vuoden 2023 tilanteen mukaan tehty väestön ikäjakauma näyttää, että Länsi-Uusimaalla yli 60-vuotiaiden osuus on suhteellisesti suurempi kuin muualla Uusimaalla, erityisesti pääkaupunkiseutuun ja KUUMA-kuntiin verrattuna. Vastaavasti 15–29 ikäisten määrä on suhteellisesti pienempi. Kokonaisuutena voidaan myös todeta, että Länsi-Uudellamaalla työikäisten määrä on hieman Uusimaan keskiarvoa pienempi olettaen, että keskimääräinen eläköitymisikä on noin 65 vuotta.

3.2.2 Työllisyys ja työpaikkojen määrä

Työpaikkojen määrä on vähentynyt vuosina 2012–2022 eli kymmenen vuoden aikana noin 3 800 työpaikalla (-7 %) Luksian alueen kunnissa. Voimakkaimmin on vähentynyt teollisuuden, kaupan sekä kuljetuksen ja muun logistiikan työpaikat. Työllisten osuus vuoden kuluttua valmistumisesta on Luksiassa noin 72 % sisältäen työlliset opiskelijat. Työpaikat ovat kasvaneet lähinnä hallinnossa ja tukipalveluissa sekä rakentamisessa, joskin tarkastelujakson jälkeen rakentamisen työpaikoissa on tapahtunut selvä muutos alaspäin.

Tilastokeskuksen tekemän tutkimuksen mukaan muuhun Uusimaahan verrattuna Länsi-Uudellamaalla on julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden osuus korkeampi kuin muilla alueilla ja vastaavasti yksityisten palvelualojen osuudet ovat keskimääräistä pienempiä. Lisäksi Länsi-Uudellamaalla on suhteellisesti enemmän pk-yrityksiä kuin esimerkiksi pääkaupunkiseudun kunnissa.

Tilastokeskuksen tekemien skenaarioiden mukaan Länsi-Uudenmaan työpaikkojen määrä kasvaa ainoastaan positiivisimman eli laajentuvan skenaariossa, muissa vaihtoehtoissa työpaikkojen määrä kääntyy laskuun jo vuoden 2030 paikkeilla

3.2.3 Yhteenveto ja johtopäätökset

Luksian toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja sen on samanaikaisesti varauduttava sekä kasvuun että sopeutumiseen. Uusi strategia korostaa digitalisaation, tekoälyn ja vihreän siirtymän hyödyntämistä, mikä avaa mahdollisuuksia oppimisen uudistamiseen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistamiseen.

Rahoitusjärjestelmän tuloksellisuuspainotus ohjaa toimintaa opiskelijakeskeiseen suuntaan ja lisää tarvetta tiiviille yritys yhteistyölle. Väestöennusteet kuitenkin kertovat oppivelvollisuusikäisten määrän merkittävästä vähenemisestä, mikä pienentää perinteistä opiskelijapohjaa. Samalla alueen ikääntyminen kasvattaa aikuiskoulutuksen ja jatkuvan oppimisen kysyntää. Työpaikkarakenteen muutos kaventaa mahdollisuuksia perinteisillä aloilla mutta luo kasvua hyvinvointipalveluihin ja rakentamiseen.

Resurssien hallinta on kriittistä, sillä tehokkuutta on lisättävä samalla kun varmistetaan laadukas ja vaikuttava koulutus. Luksian menestys riippuu siitä, kuinka tasapainoisesti se pystyy yhdistämään ennakoivan kasvun ja välttämättömän sopeutumisen.

3.3 Kehysriihen vuoden 2024 leikkaukset ja palkkakustannuksiin kohdistuvat muutokset

Pääministeri Orpon hallituksen kevään 2024 kehysriihi päätti ammatillisen koulutuksen rahoituksen 120 M€ leikkauksesta osana valtiontalouden sopeuttamistoimia. Tämä on noin viisi prosenttia 2,08 miljardin kokonaisrahoituksesta. Vähennys kohdistetaan toisen asteen ammatillisen perustutkinnon tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneisiin, ei peruskoulun päättäviin tai vailla ammatillista perustutkintoa oleviin. Leikkaustoimet osuvat laajasti ammatilliseen aikuiskoulutukseen. Jo aiemmin hallitus on päättänyt lakkauttaa aikuiskoulutustuen elokuusta 2024 alkaen. Lisäksi työnantajien koulutusvähennys poistetaan verotuksen lisäsopeutuskeinona, jolla tavoitellaan noin 14 miljoonan euron säästöjä. Aikuiskoulutukseen kohdistuvien säästöjen lisäksi maksuton oppimateriaali rajataan siihen vuoteen, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta. Tästä arvioidaan tulevan säästöjä noin 12 M€.

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuneet leikkaukset, palkkakustannuksiin kohdistuvat tiedossa olevat yleiskorotukset talous- ja toimintasuunnittelukaudella 2026–2028 sekä rahoitusmallin muutokset edellyttävät Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymässä toiminnan sopeuttamista. Kuntayhtymän tilikauden tulos vuoden 2026 lopussa olisi ennusteen mukaan –1,0 M€, jollei kustannusrakenteeseen tehdä muutoksia tämän suunnitelman mukaisia muutoksia.

Laki aikuiskoulutustuen lakkauttamisesta on astunut voimaan 1.6.2024. Tuen lakkauttamisen vaikutukset näkyvät myös Luksiassa. Oppivelvollisuuden ylittäneitä opiskelijoita opiskelee kuntayhtymässä yhteensä noin puolet. Heistä keskimäärin noin 40 %:lla on jo aiempi toisen asteen tai ylempi tutkinto.

3.4 Lainsäädännön rahoitusmuutokset 2026

Lausunnolla olleen ja 1.1.2026 voimaan tulevaksi ehdotetun lakiesityksen mukaan ammatillisen koulutuksen rahoituksen painopiste siirtyy opiskelijavuosista (70 % => 50 %) osaamispisteiden ja tutkintojen määrään (20 % => 30 %) ja opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen (7 % => 18 %). Opiskelija- ja työelämäpalautteiden osuus yhteensä säilyy yhtä marginaalisena kuin aikaisemminkin (3 % => 2 %). Lisäksi opiskelijavuosien määrä ja suhteellinen osuus määräytyy jatkossa laskennallisesti eikä OKM:n päätöksellä. Prosenttiosuuksien lisäksi rahoituksen muodostumiseen vaikuttavia tekijöitä on karsittu ja tutkintojen painokertoimia muutettu.

Simulaatiomallissa elokuussa 2025 tehtyjen ennakkolaskelmien mukaan rahoitusmuutoksen vaikutus on Luksialle lievästi negatiivinen ilman indeksikorotusta. Luksian suhteelliset osuudet eri rahoitukseen vaikuttavissa tekijöissä ovat melko tasavahvoja opiskelijavuosikertymää lukuun ottamatta. Tutkintojen ja osaamispisteiden määrässä näyttäisimme olevan suhteellisesti vahvempi kuin opiskelijavuosissa.

Talouden ennustamisen kannalta suuri haaste on siinä, että työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtyneiden määrät ovat kolme vuotta vanhoja tietoja eikä niitä saada toistaiseksi kaikilta osin koulutusaloilta. Tämän lisäksi Länsi-Uudenmaan työpaikkarakenteessa ja kansantaloudessa tapahtuvat muutokset vaikuttavat olennaisesti opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksiin. Luksian eri alojen keskimääräinen työllistymisaste on kansallisen keskiarvon tuntumassa tai hieman sen yläpuolella, mutta koulutusaloittain on suuria vaihteluja työllistymisasteessa.

On tärkeää, että Luksia pysyy negatiivisesta väestökehityksestä huolimatta kasvun uralla, turvataan sillä opiskelijavuosista kertyvän suhteellisen osuuden säilyminen hyvällä tasolla ja jatkossa myös osaamispisteitä ja tutkintoja tulee entistä enemmän. Koska budjettiriihessä tehty 120 M€ leikkaus jää näillä näkymin pysyväksi sopeutukseksi nykyisen hallituksen toimintakautena, on sillä enemmän vaikutusta kokonaisrahoituksen määrään kuin lakimuutoksella.

3.5 Huoltovarmuusalat

Huoltovarmuus tarkoittaa varautumista mahdollisiin kriiseihin ja häiriötilanteisiin sekä jatkuvuudenhallintaa turvaamalla elintärkeät toiminnot, jotta yhteiskunta ja elinkeinoelämä toimivat ja ihmiset voivat turvallisesti elää arkeaan.

Myös koulutuksessa turvallisuuspolitiikka on teema, johon panostetaan. Huoltovarmuuden kannalta keskeiset koulutusalat pyritään mahdollisuuksien mukaan turvaamaan vähintään kansallisella tasolla. Ammatillisen koulutuksen rooli huoltovarmuuden turvaamisessa voidaan nähdä tärkeäksi mm. seuraavilla aloilla: sosiaali- ja terveysala, logistiikka, elintarvikeala, energiahuolto (mm. sähkö- ja talotekniikka), turvallisuusala ja sukellusala (vedenalainen rakentaminen). Tämän vuoksi huoltovarmuuden takaaminen tulee huomioida yhtenä osana mietittäessä sopeuttamiskohteita.

3.6 Koulutusalojen tehokkuus ja tulevaisuudennäkymät

Luksiassa on erilaisia tutkintoja vaihtelevilla volyyymeillä. Opiskelijatyövuosien määrä eri tutkintoryhmien välillä vaihtelee 11 ja 388 opiskelijatyövuoden välillä. Suurimmat tutkinnot ovat sosiaali- ja terveysala sekä liiketoiminta-ala. Pienimmät alat (alle 40 opiskelijavuotta) ovat sukellus-, prosessiteollisuus-, elintarvike- ja kiinteistöpalvelu-, puhtaus- ja matkailualat. Viimeisten kolmen vuoden aikana eniten on kasvanut kasvatusala. Lievästi olivat kasvaneet mm. talotekniikka-, kone- ja metalli, sekä maanrakennusalat. Työllistävistä aloista opiskelijamäärät olivat vähentyneet mm. rakennusosalalla. Monella pienellä alalla opiskelijamäärä on pysynyt pienenä.

On tärkeää huolehtia, että hakeutuneet pääsevät myös opiskelemaan Luksiaan. Sähkö- ja automaatio- sekä talotekniikka-aloilla kaikkia halukkaita ei ole pystytty ottamaan opiskelijoiksi. Tutkintojen keskeyttäminen on keskeisin kilpailukykyä laskeva tekijä useilla aloilla. Keskeyttämisissä on toimipiste- ja alakohtaisia eroja. Suurimmat keskeyttäneiden määrät (yli 15 % aloittaneista) ovat ravintola- ja catering sekä luonnonvara- ja ympäristöaloilla. Sähkö- ja automaatioaloilla keskeyttäminen on vähäisintä.

HAMK on tehnyt selvityksen ammatillisen koulutuksen vaikuttavuudesta. Luksian volyymiltaan suurimpien tutkintojen osalta työllistyminen oli maan keskitasoa tai yli sen. Vain logistiikan-, maatalousalan- ja tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnoista valmistuneet työllistyivät maan keskiarvoa heikommin. Opiskelijat ovat olleet hyvin tyytyväisiä tai jokseenkin tyytyväisiä koulutukseen lähes kaikilla koulutusalueilla (keskiarvo 4,0 tai yli). Myös työelämäpalaute on kokonaisuudessaan vähintäänkin hyvällä tasolla. Yli 70 % tutkintoryhmissä palautekeskiarvo on ollut vähintään 4,0.

Tehostamistoimenpiteitä:

- Vahvistamme Luksia-tasosta opetustarjontaa ja huolehdimme, että kaikilla opettajilla on tietämys erilaisista vaihtoehdoista.
- Kannustamme opiskelijoita jatko-opintoihin.

- Vahvistamme kumppanuutta työelämän kanssa työelämäintegroituneen oppimisen mahdollistamiseksi.
- Varmistamme riittävän resurssoinnin koulutus- ja oppisopimuspaikkojen hankkimiseen sekä ohjaamiseen.
- Kasvatamme opiskelijamääriä työllistävillä ja alueen elinvoiman kannalta merkittävillä aloilla sekä huoltovarmuusaloille.
- Tehostamme osatutkintotarjontaa
- Suhteutamme henkilöstöresurssin opiskelijavolyymiin.

4 Kasvun ja kehittymisen kohteet

Luksian tavoitteena palvella alueen työ- ja elinkeinoelämää, kuntia sekä asukkaita. Kasvun ja sopeuttamisen ohjelma tunnistaa uuden strategian mukaiset kasvun koulutusalat sekä muut kehittymisen kohteet, joiden avulla varmistetaan Luksian koulutusten ja palveluiden kehittyminen ajassa.

4.1 Alueen kasvua ja kehittymistä tukevien koulutusten volyymin kasvattaminen

Tavoitteena on tukea alueen kasvua ja elinvoimaa kouluttamalla osaavaa työvoimaa työelämän tarpeisiin. Kasvun aloja ovat mm. kasvatus-, talotekniikka- ja kone- ja metallia-ala. Myös muilla kuin tässä luvussa mainituilla aloilla on potentiaalia kasvuun. Talotekniikassa henkilöstön osaamista kylmätekniikkaan on lisättävä. Kasvatusalan kannattava lisääminen edellyttää toimivaa yhteistyötä TUVA-koulutuksen kanssa.

4.1.1 Sähkö- ja automaatioala

Taustaa:

Sähköalan työllisyys on pitkälti riippuvainen suhdanneherkän rakennusalan tilanteesta. Sähköala on kuitenkin työllistänyt taantumasta huolimatta hyvin ja alan tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Ala on kiinnostanut hakijoita. Ensisijaisia hakijoita on yhteishaussa joka vuosi enemmän kuin on aloituspaikkoja.

Linjaus:

Sähköalan yhteisvalinnan opiskelijamäärää on vaikea kasvattaa, koska alueen yritykset eivät pysty tarjoamaan työpaikalla oppimisen paikkoja. Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja sekä henkilöstön työajan suunnittelua. Lisäksi mahdollistetaan sähköalan osaamista mm. ajoneuvo-, kiinteistö-, talotekniikka- sekä tieto- ja viestintätekniikka-alan opiskelijoille.

Aikataulu: kevät 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.2 Rakennusala

Taustaa:

Rakennusala on suhdanneherkkä ala. Rakentaminen vähentyi voimakkaasti vuonna 2023 ja on edelleen matalalla tasolla. Väheneminen on tapahtunut erityisesti asuinrakentamisessa. Rakennustuotannon ennustetaan elpyvän vuonna 2026, johtuen väestökehityksestä sekä palautuvasta ostovoimasta. Ne luovat edellytykset asuntokysynnän elpymiselle. Maarakennusosalalla on edelleen työllisyystilanne hyvällä tasolla. Kysyntää erilaisiin energiaa

säästäviin hankkeisiin on runsaasti, sillä energian hinnat ovat korkealla ja säävaihtelut ovat lisääntyneet. Vastuullisuus ja kokonaisvaltainen kestävyys tulee näkymään rakennusalan yritysten rakennushankkeiden rahoituksen hinnoissa ja ehdoissa. Siksi on tärkeää kouluttaa tulevaisuuden osaajia, joilla on ymmärrystä rakennusalan vastuullisuudesta. Vastuullisuus on alan toimijoille kilpailuetu ja tuo taloudellistakin hyötyä.

Linjaus:

Tehostetaan verkossa ja työpaikoilla tapahtuvaa oppimista. Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja mm. yhteistoteutuksilla rinnakkaisalojen kanssa (esim. pintakäsittelyala, talotekniikka-ala ja taideteollisuusala). Näiden alojen yhtenä yhteisenä oppimisympäristönä ovat talotyömaat, joten opetus- ja ohjaushenkilöstön työn suunnittelua on tehostettava. Alalle on rakennettava toimiva jatkuvan haun malli. Maarakennusalan ja logistiikka-alan yhteistyötä on tiivistettävä.

Aikataulu: 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäälliköt

4.1.3 Talotekniikka-ala

Taustaa:

Talotekniikka-alan työllisyys on pitkälti riippuvainen suhdanneherkän rakennusalan tilanteesta. Nousukausi on tulossa ja Luksiassa on panostettu tulevaisuuden osaamiseen, sillä energia-ala on murroksessa. Luksia on nähnyt vihreän siirtymän mahdollisuutena alan kehityksessä ja panostaa uusiutuvan energian-, automaation- sekä digitaalisuuden osaamiseen. Tämä osaaminen edistää ympäristöystävällisempiä ratkaisuja ja luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia alueen yrityksille. Se edistää myös huoltovarmuutta. Ala on kiinnostanut hakijoita. Ensisijaisia hakijoita on yhteishaussa joka vuosi enemmän kuin on aloituspaikkoja.

Talotekniikka on huoltovarmuusala. Digitalisaatio on tuonut alalle merkittäviä muutoksia. Yksi tärkeimmistä muutoksista on rakennusautomaatio. Teknologia tarjoaa älykkäitä ratkaisuja rakennusten hallintaan, energiatehokkuuteen ja asumismukavuuteen. Ala tarvitsee uudenlaisia osaajia. Tavoite on pitää koulutustoiminta kasvattaa vetovoimasykliä mukaan ilman henkilöstölisäyksiä.

Linjaus:

Talotekniikka-alan opiskelijamäärää kasvatetaan. Vuoden 2026 yhteishakuun lisätään 6 opiskelijapaikkaa. Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja sekä henkilöstön työajan suunnittelua. Lisätään työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja rakennetaan uudenlaisia ratkaisuja työelämässä oppimisen mahdollisuuksien lisäämiseksi yhdessä työelämäkumppaneiden kanssa. Lisätään tuotteistettujen tutkinnonosakoulutusten määrää.

Työnantajan esitys: Talotekniikka-alan on kehitettävä kylmäalan ja rakennusautomaatiosaamista

Aikataulu: 2026–2027

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.4 Ajoneuvoala

Taustaa:

Ajoneuvoalalla on käynnissä historiallinen murros, joka johtuu useammasta samanaikaisesta muutoksesta. Näitä muutoksia ovat mm. päästöttömyys, sähköistyminen ja kuljettajaa avustavien järjestelmien (ADAS) lisääntyminen. Ajoneuvoalalla tapahtuneiden ja tapahtumassa olevien muutosten myötä yritykset tarvitsevat uudenlaisesta ja monipuolista osaamista.

Ajoneuvotekniikassa tieto- ja viestintätekniikan, automaation ja elektroniikan sovellusten

hallitseminen on entistä tärkeämpää. Työssä on hallittava uusia työtapoja ja kokonaan uusia tehtäväalueita. Tämä haastaa ajoneuvoalaa, mutta samalla ala kasvaa ja kehittyy. Ajoneuvoala on kasvuala ja työllisyystilanne on hyvä. Luksiasta valmistuneet työllistyvät maan keskitasoa paremmin. Vauriokorjauksen osaajista on pulaa.

Linjaus:

Jatkuvan haun kautta valittavien opiskelijamäärää kasvatetaan. Kasvua tulee myös uutena käynnistyneestä hyötyajoneuvokoulutuksesta, johon on tavoitteena saada 20 uutta opiskelijaa. Vauriokorjaamisen osaamisalan opiskelijamäärää korotetaan. Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja varmistamalla tulevaisuuden osaaminen. Rakennetaan toimiva jatkuvan haun malli. Tuottavuutta lisätään myös parantamalla opetus- ja ohjaushenkilöstön työn suunnittelua. Lisätään tuotteistettujen tutkinnonosakoulutusten määrää.

Aikataulu: 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.5 Turvallisuusala

Taustaa:

Alan työllisyystilanne on hyvä. Erityisesti yksityinen turvallisuusala on kasvanut. Alalla on paljon avoimia työpaikkoja ja ammattitaitoisesta työvoimasta on pulaa. Alalla edellytetään monipuolista osaamista. Erilaisten vartiointi-, päivystys- ja valvontatehtävien lisäksi tehtävät liittyvät turvasuojaukseen ja asiakaspalveluun. Työssä tarvitaan palveluhenkisyyttä, kykyä ymmärtää asiakkaan tarpeita ja taitoa kohdata erilaisia ihmisiä. Teknologian hyödyntäminen samoin kuin tietoturvan ja kyberturvallisuuden huomioiminen työssä sisältyvät yhä useampiin alan tehtäviin. Asiakaspalvelussa tarvitaan eri kieli- ja kulttuuritaustaisten kohtaamisosaamista sekä kielitietoisuutta. Tarvitaan myös eri kulttuureista tulevia osaajia. Ala on Luksiassa suhteellisen pieni.

Linjaus:

Tutkinnon houkuttelevuutta parannetaan tarjoamalla väyläopintoja systemaattisesti oppivelvollisille. Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja sekä parantamalla opetus- ja ohjaushenkilöstön työn suunnittelua. Kehitetään yhteistoteutuksia yli alojen mm. sosiaali- ja terveys, sekä sähkö- ja automaatioalan kanssa. Lisätään hybridi- ja verkko-opetusta. Lisätään tuotteistettujen tutkinnonosakoulutusten määrää.

Aikataulu: 2026–2027

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.6 Logistiikka-ala

Taustaa:

Logistiikka-ala on merkittävässä murroskohdassa. Alaa haastavat muuttuvat geopolitiittiset tilanteet, niiden seuraukset ja EU:n vihreän siirtymän tavoitteet, jotka on saavutettava tulevaisuudessa. Alan tulevaisuuden odotukset ovat nousukauden jälkeen viime vuosina hieman synkentyneet. Suomen vientikysyntä on heikentynyt keskeisten kauppakumppanimaiden talousnäkömyien huononnutta, mikä on vähentänyt logistiikkapalveluiden kysyntää. Talouden suhdanteet vaikuttavat tavarankuljetuksen työllistävyyteen etenkin teollisuuden ja rakennusalan

tarvitsemien kuljetusten kautta. Samalla alan osaamisvaatimukset ovat kasvaneet ja laajentuneet. Länsi-Uudellamaalla on kuitenkin merkittävä määrä logistiikka-alan yrityksiä. Luksian toimintaympäristössä logistiikka-alalle tarvitaan uusia osaavia työntekijöitä kuljetus-, varasto- ja tieliikenteen tehtäviin. Kohtaantoa tulee vahvistaa. Linja-auton kuljettajakoulutuksen volyymia on mahdollista kasvattaa.

Linjaus:

Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön työn suunnittelua. Kehitetään edelleen kielitietoista opetusta. Tiivistetään edelleen yhteistyötä alueen yritysten kanssa ja lisätään oppisopimuskoulutusta. Erityisesti perustutkinnon suorittaneiden työllistymistä tuetaan. Lisätään tuotteistettujen tutkinnonosakoulutusten määrää.

Aikataulu: 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.7 Kone- ja tuotantotekniikka

Taustaa:

Kone- ja tuotantotekniikka on alueella merkittävä ala. Teollisuuteen tarvitaan uusia työntekijöitä. Uudistuneet tutkinnonperusteet otettiin käyttöön 1.8.2024. Uudistunut tutkinto palvelee paremmin työelämän tarpeita sekä mahdollistaa opiskelijalle erilaisia opintopolkua työelämän työtehtäviin.

Alan vetovoima on kehittynyt parempaan suuntaan viime vuosina. Uudet tutkinnon perusteet ovat ajassa kiinni. Luksiassakin opiskelijamäärä on kasvanut viime vuosina. Vuoden 2025 yhteishaussa ensisijaisia hakijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja. Tavoitteena on edelleen kasvattaa opiskelijamääriä viidellä opiskelijavuodella ja kehittää koulutusta.

Linjaus:

Vahvistetaan kone- ja tuotantotekniikan houkuttelevuutta ja tehostetaan markkinointia. Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja sekä parantamalla opetus- ja ohjaushenkilöstön työn suunnittelua. Lisätään tuotteistettujen tutkinnonosakoulutusten määrää. Kasvatetaan volyymia viidellä opiskelijatyövuodella.

Aikataulu: 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.8 Puhdistus- ja kiinteistöpalveluala

Taustaa:

Puhdistus- ja kiinteistöpalvelualalla on kaksi osaamisalaa: kiinteistönhoidon ja toimitilahuollon osaamisalat. Puhdistus- ja kiinteistöpalvelualan työllisyystilanne on hyvä. Yhteishaun ensisijaisia hakijoita on vähän. Alalla on poikkeuksellisen paljon ammattitutkinto-opiskelijoita. Opiskelijoista suurin osa tulee yritysten ohjaamana oppisopimusopiskelijoiksi. Alalla on paljon eri kieli- ja kulttuuritaustaisia opiskelijoita. Opetus on kielitietoista.

Ala on kehittyvä ja kestävä kehityksen periaatteet ovat mukana kaikilla tehtävätasoilla. Ala automatisoituu ja robotisaatio muuttaa alaa.

Linjaus:

Vahvistetaan alan houkuttelevuutta ja tehostetaan markkinointia. Kehitetään yhteistyötä TUVA-koulutuksen sekä yhteistoteutuksia työelämän kanssa. Lisätään tuotteistettujen tutkinnonosakoulutusten määrää. Avataan Kirkkonummelle puhdistus- ja kiinteistöpalvelupainotteinen TUVA, joka toimii syöttöväylänä ammatillisiin opintoihin.

Aikataulu: 2026 alussa

Vastuu: rehtori, koulutuspäälliköt

4.1.9 Sosiaali- terveysala

Taustaa:

Sosiaali- ja terveysala on työllistänyt hyvin, mutta hoitajamitoitusten muutokset on muuttaneet väliaikaisesti tilannetta. Media on luonut negatiivista kuvaa alasta, sen vetovoima on vähentynyt ja koulutuksen hakijamäärät ovat laskeneet. Alalle ohjautuu paljon eri kieli- ja kulttuuritaustaisia opiskelijoita, jotka kouluttautuvat aluksi osatutkintojen kautta. Työvoimatarve kasvaa edelleen, kun henkilöstö ikääntyy ja eläköityy, eikä tilalle tule tarpeeksi uusia tekijöitä. Toinen työvoimatarpeeseen keskeisesti vaikuttava tekijä on väestön ikärakenteen muutoksen aiheuttama palvelutarpeen kasvu, jonka arvioidaan jatkuvan ainakin 2030-luvulle. Alalle tarvitaan uusia osaajia myös kansainvälisten rekrytointien avulla. Työpaikoilla tarvitaan uudenlaista osaamista esim. etähoidon-, digitalisaation-, hyvinvointiteknologian-, robotiikan- sekä turvallisuuden osaamista. Lisäksi väestörakenteen muutoksen myötä on tarvetta kouluttaa vanhustyön osaajia.

Linjaus:

Tuottavuutta parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön työn suunnittelua. Jatketaan kielitietoisen opetuksen toteuttamista. Kehitetään yhteistoteutuksia yli alojen sekä lisätään hybridi- ja verkko-opetusta hyödyntämällä kumppanuuksia. Panostetaan tutkintouudistusten mukanaan tuomiin mahdollisuuksiin ja uudennaisiin toteutuksiin, joilla vahvistetaan työelämän osaamistarpeita. Kehitetään jatkuvan hakua täydentämään yhteishaun volyymejä. Lisätään opiskelijavuosia 20.

Aikataulu: 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.10 Kasvatus- ja ohjausala

Taustaa:

Kasvatus- ja ohjausalan työllisyystilanne on hyvä. Työvoimapulaa on varhaiskasvatuksessa ja koulunkäynnin ohjaajan työssä. Alan vetovoima on hyvä. Luksiassa on runsaasti kasvupotentiaalia. Haasteena on se, että Luksialta puuttuu alan perustutkinto.

Linjaus:

Lisätään hybridi- ja verkko-opetusta. Parannetaan uudistamalla pedagogisia ratkaisuja sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön työn suunnittelua. Hyödynnetään TUVA-koulutusta tutkintoon syöttävänä toimintona. Rakennetaan toimintamalli, joka vahvistaa heikolla kielitaidolla koulutukseen tulevien opiskelijoiden oppivalmisuutta ja samalla vahvistaa heidän tulevaa

ammattillista osaamistaan. TUVA-koulutuksen kehittämisvastuu siirretään Espoon kampuksen osalta kasvatusalasta vastaavalle koulutuspäällikölle syksyn 2025 aikana.

Aikataulu: 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.1.11 Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)

Taustaa:

TUVA-koulutus alkoi vuonna 2022. Luksia toteuttaa koulutusta tällä hetkellä Lohjan, Nummelan ja Espoon kampuksilla.

Linjaus:

Tavoitteena on lisätä TUVAn opiskelijavuosia. Selvitetään mahdollisuutta ohjata hakijoita työllisyysalueiden kautta TUVA-koulutukseen. Aloitetaan TUVA-koulutus Kirkkonummella. TUVA-koulutuksessa tehostetaan koulutussuunnittelua. Rakennetaan uusia ammattisuuntautuneita TUVA-malleja ja kasvatetaan TUVA-opiskelijoiden volyymia 100 opiskelijalla vuoden 2026 aikana. Tästä kasvusta noin 60 opiskelijaa tulee Espoon toimipisteestä ja 20 Kirkkonummen toimipisteestä.

Aikataulu: 2025–2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäällikkö

4.2 Luksian kehittämistä tukevien toimintojen vahvistaminen

Luksian tavoitteena palvella alueen työ- ja elinkeinoelämää, kuntia sekä asukkaita. Kasvun ja sopeuttamisen ohjelma tunnistaa uuden strategian mukaiset kasvun koulutusalat sekä muut kehittymisen kohteet, joiden avulla varmistetaan Luksian koulutusten ja palveluiden kehittyminen ajassa. Kehittymisen kohteita ovat:

- Oppivelvollisten oppimisen varmistaminen
- Jatkuvan oppimisen palveluiden lisääminen
- Osaamispalveluiden tuotteistaminen
- Yritys- ja työelämäyhteistyö
- Työllisyyden edistäminen ja uraseuranta
- Teknologian kehityksen hyödyntäminen
- Ammatillisen koulutuksen vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Tila- ja kiinteistöohjelma
- Työllisyysalueiden palvelutuotanto

4.2.1 Oppivelvollisten oppimisen varmistaminen

Taustaa:

Oppivelvollisuus laajeni vuonna 2021. Oppivelvollisuusikä korotettiin 18 ikävuoteen. Tavoitteena on, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Luksiassa aloittaa vuosittain n. 630 oppivelvollista. Oppivelvollisia kaikista opiskelijoista on 50 %.

Oppivelvollisuuden laajentuminen toi uusia vastuita ja velvollisuuksia. Kun opiskelija aloittaa

toisen asteen koulutuksessa, vastuu opiskelijan ohjauksesta, tuesta ja valvonnasta siirtyy koulutuksen järjestäjälle.

Myös hallitusohjelma velvoittaa huolehtimaan oppivelvollisten koulutuksen laadusta. Hallitusohjelmaan on kirjattu, että erityisesti oppivelvollisille turvataan riittävä lähiopetuksen määrä. Heille turvataan myös riittävä työpaikkaohjaaminen sekä tarvittava oppimisen tuki.

Linjaukset:

Uusille aloittaville opiskelijoille on laadittu kattava perehdytysmateriaali, jonka avulla tutkinnonohjaaja auttaa opiskelijoita kiinnittymään opintoihin. Tukimateriaali otetaan käyttöön laajasti. Hyvinvoinnin lisäämiseksi ryhmäytymiseen ja yhteisöllisyyteen panostetaan. Myös yhteistyöhön huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa kehitetään.

Ns. kokonaisten koulupäivien varmistamiseksi on kartoitettu Luksia-tasoiin tarjonta tutkinto- ja toimipistekohtaisesti. Opetusta on tarjottimella lähes kaikissa tutkinnoissa maanantaista perjantaihin vähintään klo 8.30–14.30 välillä. Lisäksi osassa tutkintoja oli tarjolla iltaopetusta.

Koulutussuunnittelussa painotetaan osaamisalojen ja toimipisteiden välistä yhteissuunnittelua ja tarjontaa. Verkko-opintotarjontaa ja hybriditoteutuksia vahvistetaan, jotta verkko-opetuksen edellytykset täyttävät opiskelijat voivat rikastuttaa opintojaan myös verkko-opinnoilla ja eri toimisteissa olevat opiskelijat saavat laajemman tarjonnan. Varmistamme, että opiskelijoilla on käytössään tarvittavat oppimateriaalit ja työvälineet ilman kustannuksia.

Jokaisen opiskelijan opintoja ohjataan ja opintojen etenemistä seurataan. Tutkinnonohjaajat hyödyntävät tutkinnonohjaajan työpöytää ja HOKS-keskustelutuokiot pidetään säännöllisesti. Kun opiskelijoiden suorituksia seurataan tiiviisti, voidaan puuttua mahdollisiin ongelmiin ajoissa. Oppivelvollisten työllistymistä edistetään opintojen aikaisella uraohjauksella sekä mahdollistamalla kattavasti työelämässä oppimisen jaksoja koulutus- ja oppisopimuksella. Tavoitteena on, että vähintään puolet opinnoista toteutetaan työelämässä ja opinnot suoritetaan loppuun oppisopimuksella.

Aikataulu: 2026–2027

Vastuu: rehtori, koulutuspäälliköt

4.2.2 Jatkuvan oppimisen palveluiden lisääminen

Taustaa:

Hallitusohjelman mukaisesti jatkuvalla oppimisella vastataan tarpeeseen kehittää ja uudistaa aikuisten osaamista elämän ja työuran eri vaiheissa.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä vahvistetaan, jotta ammatillinen koulutus vastaisi paremmin työelämän tarpeisiin. Tavoitteena on uudistaa koulutuksen tarjonta vastaamaan nykyistä paremmin työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Ammatillinen koulutus on keskeisessä roolissa myös TE2024-uudistuksessa erityisesti osaamisen päivittämisessä.

Hallitus kannustaa suuntaamaan aikuisten tutkintokoulutusta koulutustasoa nostavaan tai työmarkkina-asemaa parantaviin koulutuksiin. Rahoituksella kannustetaan tarjoamaan ja suorittamaan tutkintoja pienempiä opintokokonaisuuksia, joita suunnitellaan yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Hallituksen tavoitteena on saada koulutuksen piiriin niitä, jotka sitä eniten tarvitsevat. Erityisesti niitä, joilla vielä ei ole toisen asteen koulutusta. Lisäksi piilotyöttömien, osatyökykyisten ja vammaisten ihmisten osallisuutta ja osaamista on tavoitteena vahvistaa. Niille, joilla jo on aikaisempi tutkinto, kannustetaan tarjoamaan tutkintoa pienempiä kokonaisuuksia.

Linjaukset:

Koulutustarjonnan suunnittelua tehdään tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa, jotta se vastaa alueen elinkeinoelämän tarpeisiin. Vahvistetaan perustutkintojen rinnalla ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tarjontaa sekä työikäisille suunnattuja koulutuksia. Lisätään lyhyempien koulutusten tarjontaa. Tuoteistetaan koulutuksia tutkinnon osien tai teemojen kautta.

Panostetaan tutkinnon osien ja ”opiskelupolkujen” tarjontaan. Nostetaan tutkinnon osista teemoja, jotka ovat kysyttyjä työelämässä. Tuoteistetaan verkko-opintoja ja tehostetaan näkyvyyttä. Tehdään Luksia entistä kiinnostavammaksi ja uskottavammaksi työelämäkumppaniksi myös ammatti- ja erikoisammattitutkinto-tason koulutusten osalta.

Panostetaan hakevaan toimintaan ja pyritään saamaan koulutuksen piiriin työikäiset alueen henkilöt, joilla ei ole toisen asteen tutkintoa. Tehdään tiivistä yhteistyötä työelämän kanssa, jotta saadaan koulutus- ja oppisopimuspaikkoja. Työelämässä oppiminen edistää tämänkin kohderyhmän työllistymistä.

Tehdään tiivistä yhteistyötä alueen TE-alueiden ja yritysten kanssa. Laajennetaan työvoimakoulutuksen tarjontaa.

Lisätään suomen kielen-, kulttuurien tuntemuksen-, ammattitaitoa ja osaamista vahvistavaa koulutusta työpaikkaohjaajille.

Aikataulu: vuoden 2026 aikana

Vastuu: rehtori

4.2.3 Osaamispalveluiden tuotteistaminen

Taustaa:

Perinteisen tutkintotarjonnan lisäksi on tarpeellista muodostaa uudenlaisia osaamispolkuja hyödyntäen tutkinnon osia eri tutkinnoista. Keskusteluissa on noussut esille, että työllistyäkseen valmistuvat opiskelijat tarvitsevat omaa tutkintoaan laajemman osaamisen. Lisäksi työelämässä olevat tarvitsevat osaamisensa täydentämiseksi pienempiä opintokokonaisuuksia.

Linjaukset:

Tuoteistetaan tutkinnon osia ja hyödynnetään koulutussuunnittelumahdollisuuksia laajan opetustarjonnan rakentamisessa ja opiskelijan HOKSissa. Otetaan yhteinen Luksia-tasoinen tarjonta laajasti käyttöön. Mahdollistetaan kaikilla aloilla ja kaikissa toimipisteissä toteutuksiin osallistuminen. Pyritään tuottamaan uusilla osatutkintokoulutuksilla 50 opiskelijatyövuotta lisää volyymia vuoteen 2028 mennessä.

Aikataulu: vuoden 2026 aikana

Vastuu: rehtori

4.3 Yritys- ja työelämäyhteistyö

Taustaa:

Hallitusohjelma sekä ammatillisen koulutuksen ja rahoituksen lainsäädäntö kannustavat lisäämään työelämässä oppimista. Hallitusohjelman mukaan koulutussopimuksen sekä oppisopimuskoulutuksen käyttöä edistetään. Selvitetään myös mahdollisuuksia oppisopimuskoulutuksen korvauksen porrastamiseen opintojen edetessä.

Yritys- ja työelämäyhteistyö onkin avainasemassa Luksian menestyksessä. Tiiviillä yhteistyöllä huolehditaan siitä, että opiskelijoille on tarjolla riittävästi työssä oppimisen paikkoja ja näyttöpaikkoja. Samalla varmistetaan, että koulutus vastaa työelämän muuttuviin tarpeisiin ja suuntautuu oikeille aloille. Tiivistä työelämä- ja yritysyhteistyöstä tulee entistä merkittävämpää myös ammatillisen koulutuksen rahoituksen näkökulmasta. Oppisopimuskoulutus on erittäin kustannustehokas koulutuksen järjestämismuoto. Oppisopimuskoulutuksella on merkittävä rooli myös uudistuvien TE-palveluiden tavoitteiden saavuttamisessa sekä linkkinä koulutuksen kautta kestävästi työelämään sijoittumisessa.

Rahoitusuudistus kannustaa kouluttamaan myös opiskelijoita, joilla ei ole aikaisempaa toisen asteen tutkintoa. Tässäkin asiassa on tärkeää tehdä tiivistä yhteistyötä työnantajien kanssa.

Luksian toimintatapa on vastavuoroinen ja ketterä kumppanuus sekä yritysten että muiden sidosryhmien kanssa. Yhteistyöllä edistetään alueen työllisyyttä ja huolehditaan siitä, että jokainen Luksiasta valmistuva saa riittävät valmiudet toimia työelämässä. Luksia toimii tiiviissä yhteistyössä Luksia Koulutus Oy:n kanssa. Yhteistyössä pystytään vastaamaan alueen yritysten tarpeisiin sekä ammatillisen koulutuksen että maksullisen koulutuksen palveluilla.

Linjaus:

Työelämäyhteistyön kumppanuus -malli uudistetaan vastaamaan Luksian uutta strategiaa. Panostetaan työelämälle suunnattuun viestintään, markkinointiin ja tapaamisiin, jotta yritykset ja työnantajat tietävät keinot saada osaajia ja kehittää henkilöstön osaamista sekä valtionosuusrahoituksella että maksullisilla koulutuksilla.

Panostetaan asiakkuuksien hoitoon ja tehdään uusia avauksia sekä etsitään työssäoppimispaikkoja sekä näyttöympäristöjä eri aloille. Vahvistetaan opettajien työelämäyhteistyön roolitusta ja työelämäosaamista. Opettajat vierailevat laajasti erilaisilla työpaikoilla ohjaamassa oppimista. Opettajia kannustetaan ja ohjataan tuomaan tietoa työelämän tarpeista oppilaitokseen ja välittämään alan tilannetietoa työpaikoille. Tämän avulla tuoteistetaan ja päivitetään opetustarjontaa vastaamaan alueen työelämän tarpeita.

Lisätään oppi- ja koulutussopimusten määriä. Tavoitteena on, että jokaisella opiskelijalla on puolet opinnoistaan työelämässä ja mahdollisimman moni suorittaa tutkinnon loppuun oppisopimuksella. Vahvistetaan myös niiden opiskelijoiden työssäoppimista ja työllistymistä, joilla on oppimisen haasteita. Tuetaan työnantajia täsmätyökykyisten ja muiden tukea tarvitsevien ohjauksessa. Hyödynnetään oppisopimuskoulutusta entistä aktiivisemmin myös työttömien osaamisen kehittämisessä. Rakennetaan TE-palveluiden asiakkaille yksilöllisiä polkuja työvoimakoulutuksen ja oppisopimuksen kautta työllistymiseen.

Yritysten ja TE-palveluiden lisäksi tehdään tiivistä yhteistyötä Jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen sekä kuntien elinkeinopalveluiden kanssa työllisyyden lisäämiseksi.

Etsitään yhdessä kumppaneiden kanssa ne työntekijät, joilta puuttuu peruskoulun jälkeinen tutkinto ja rakennetaan heille nopeita polkuja tutkintoihin tai tutkinnon osiin.

Aikataulu: vuoden 2026 aikana

Vastuu: rehtori, vararehtori

4.4 Työllisyyden edistäminen ja uraseuranta

Taustaa:

Työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen merkitys rahoituksessa kasvaa. Tilastotietojen mukaan tutkinnon suorittamisen jälkeen aktiivisuusaste ja erityisesti työllistyminen on kohtalaisella tasolla, mutta vaatii edelleen kehittämistä.

Linjaus:

Panostetaan opiskelijoiden uraohjaukseen ja työllistymisen tukemiseen koko opintojen ajan, sekä tarvittaessa myös valmistumisen jälkeiseen vuoteen. Varmistetaan opiskelijoiden työnhakuvalmiudet ja osaamisen sanoittamistaidot. Käytetään monipuolisia keinoja opiskelijoiden työllistymisen tukemiseen sekä opintojen aikana sekä sen jälkeen. Työelämässä oppiminen hyödynnetään mahdollisimman monipuolisesti ja kasvatetaan mm. kesäoppisopimusten ja muiden lyhyiden oppisopimusten määrää. Tehostetaan uusien yritys- ja työantajakumppaneiden hankintaa erityisesti niillä aloilla, joilla työllistyminen ja työelämässä oppimisen paikkojen saaminen on erityisen haasteellista.

Tuetaan opiskelijan urasuunnitelmaa mahdollisuudella valita lukio-opintoja ja väyläopintoja ammattikorkeakoulusta. Kartoitetaan alumnitoiminnan aloittamista, jolla voisi toteuttaa valittujen alojen uraseurantaa ja työelämässä tarvittavan osaamisen ymmärrystä. Näin saatua tietoa hyödynnetään opiskelijoiden työllistymisen parantamiseksi.

Aikataulu: vuoden 2026 aikana

Vastuu: vararehtori

4.5 Digitaalisuuden hyödyntäminen

Taustaa:

Strategian toimeenpanon yksi kriittinen menestystekijä tulee olemaan eri teknologioiden entistä parempi hyödyntäminen, mikä koskettaa koko Luksiaa. Vaikka pääpaino on pedagogisessa toiminnassa, ratkaisuja on mahdollista hyödyntää myös muissa palveluissa. Tekoälyn yhdistäminen jo käytössä oleviin oppimisalustoihin ja teknologioihin tuo kustannustehokkuutta ja säästää henkilötyöaikaa kohtaamiseen ja uuden innovointiin.

Linjaus:

Luksiaan rakennetaan teknologisia valmiuksia vahvistava strateginen ohjelma vuosille 2026–2028, jossa huomioidaan tiedolla johtaminen, teknologiat, laitteisto, lisenssit ja henkilöstön osaaminen. PowerBi-raportteihin rakennetaan ennakoivia skenaarioita lyhyen aikavälin ja pitkän aikavälin hahmottamiseksi. Digitaalista oppimista vahvistetaan ja monipuolistetaan uusille aloille kustannustehokkaan opetuksen mahdollistamiseksi. Oppimisalustana toimii Moodle (Pinja), johon voi yhdistää esimerkiksi VR- ja AR-ympäristöjä ja mm. EduHousen palveluja. Tekoälyä hyödyntävän kartoitustyökalun käyttöönottoa selvitetään. Henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi laaditaan teknologiaosaamiseen kannustava osaamispolku (mm. tietoturva, järjestelmät, esitystekniikka, laitteet, sovellukset), jolla varmistetaan jokaisen luksialaisen perustason osaaminen. Digitalisaation edistäminen on yksi kuntayhtymän strategisista tavoitteista ja se

viedään osaksi jokaisen työntekijän henkilökohtaista kehittämissuunnitelmaa. Osaamisen vahvistamisen laaditaan mittaristo, jonka mukaisesti osaamisen kehittymistä seurataan. Henkilöstöä motivoidaan digitaitojen kehittämiseen osaamismerkkein, jotka kirjataan OBF-alustalle sekä jatkossa henkilöstöhallinto-ohjelma Populukseen.

Aikataulu: 2026–2028

Vastuu: kuntayhtymän johtoryhmä, Primus-tiimi, digiluotsit

4.6 Ammatillisen koulutuksen vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen

Taustaa:

Luksia vahvistaa ammatillisen koulutuksen tunnettuutta ja vetovoimaa strategiansa mukaisesti sekä toimii tulevaisuuden osaajien tekijänä. Arvostamme erilaisia oppijoita ja edistämme jatkuvaa oppimista, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Luksia on sitoutunut tuottamaan laadukasta opetusta ja työelämälähtöistä koulutusta elinvoiman vahvistamisen kumppanina jäsenkunnilleen.

Luksian tavoitteena on lisätä koulutusten vetovoimaa ja tunnettuutta monipuolisilla menetelmillä (mm. asiakkaiden kontaktointi ja monikanavainen markkinointi ja viestintä). Tunnettuutta vahvistetaan myös erilaisten tapahtumien, Tapahtumat lisäävät ammatillisen koulutuksen näkyvyyttä ja tarjoavat käytännönläheisiä mahdollisuuksia opiskelijoille ja yrityksille verkostoitua. Lisäksi ne tuovat esille eri alojen työtehtäviä, tukevat opiskelijoiden ammatinvalintaa. Kilpailut ja tapahtumat parantavat ammatillisen koulutuksen laatua, antavat opiskelijoille tilaisuuden esitellä osaamistaan ja vahvistavat työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä

Linjaus:

Monipuoliset menetelmät sekä laaja-alaiset markkinointi-, myynti- ja viestintäkanavat tukevat Luksian kasvun ohjelmaa.

Aikataulu: 2026–2028

Vastuu: kuntayhtymän johtaja

4.7 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Taustaa:

Luksiassa panostetaan osaamisen kehittämiseen valittujen strategisten painopistealueiden mukaisesti. Strategiakauden 2026–2029 painopistealueita ovat vaikuttavuus, vetovoimaisuus ja ratkaisukeskeisyys. Henkilöstön osaaminen on Luksian kriittinen menestystekijä ja sillä on keskeinen rooli asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

Linjaus:

Osaamisen kehittämisen tulee Luksiassa olla systemaattista, suunnitelmallista ja strategisten tavoitteiden toteutumista tukevaa. Henkilöstön osaamisen kehittämistä toteutetaan yksilö- ja työyhteisötasolla hyödyntäen niin standardoituja muodollisia koulutuksia kuin tilanelähtöistä epämuodollista oppimistakin.

Osaamisen kehittämisessä huolehditaan ensivaiheessa ammatillisen osaamisen ylläpitämisestä ja opetuspuolella erityisesti muodollisen kelpoisuuden saavuttamisesta pedagogisen pätevyyden muodossa.

Luksiassa on kehitetty hyviä toimintatapoja henkilöstön sisäiseen kouluttamiseen ja osaamisen varmistamiseen. Jatketaan digitaalisten osaamismerkkien hyödyntämistä ja kehitetään niitä edelleen. Kootaan henkilöstölle suunnatut sisäiset koulutukset selkeäksi kokonaisuudeksi koulutuskalenteriin ja määritellään vuositason ajankäyttö näihin. Henkilötasolla vahvistetaan vuosittain esihenkilön johdolla osaamisen kehittämisen suunnitelma, jonka sisältöä ja toteutumista seurataan Populus-järjestelmän kautta. Samassa yhteydessä on mahdollista tunnistaa myös osaamispuutteita.

Laaditaan osana strategian toimeenpano-ohjelmaa osaamisen kehittämiseen keskittynyt suunnitelma vuosille 2026–2029, jonka tavoitteena on varmistaa henkilöstön osaaminen strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelman teon yhteydessä on tärkeää määritellä kriittiset osaamiset.

Aikataulu: 2026–2029

Vastuu: henkilöstöpäällikkö

4.8 Tilojen ja kiinteistöjen kehittäminen

Taustaa:

Tilat ja kiinteistöt ovat henkilöstökulujen jälkeen Luksian merkittävin menoerä. Toisaalta toimivat tilat ovat olennainen osa työssä viihtymistä sekä toimivia ja ajantasaisia fyysisiä oppimisympäristöjä. Näiden syiden vuoksi pitkäjänteinen ja tulevaisuuteen luotsaava tilojen käytön ja kehittämisen suunnitelma on olennainen osa niin Luksian kehittymistä kuin myös taloudellista tehokkuutta.

Luksian strategiassa painotetaan vaikuttavuutta, vetovoimaa sekä ratkaisukeskeisyyttä. Lisäksi Luksia rakentaa jäsenkuntiansa kanssa on omistajapolitiittisia linjauksia ja strategisia kumppanuuksia. Omistajapolitiikan ja toimitila- ja kiinteistöohjelman tulee tukea valittua palvelurakennetta. Tarkoituksenmukaiset ja tehokkaasti hyödynnetyt toimitilat ovat keskeinen resurssi kuntayhtymän palvelutuotannossa.

Luksialla on käytössä omia tiloja 45 437 kerrosneliötä Toivonkadun ja Ojakkalantien kampuksilla sekä Ojamon kaivoslammella. Tämän lisäksi kuntayhtymällä on vuokrattuja tiloja Kirkkonummen Jorvaksessa 784 m² ja Espoon Perkkaalla 1400 m². Kuntayhtymän vuokraamien tilojen yhteiskustannus on 36 470 €/kk eli 437 640 € vuodessa.

Verrokkiorganisaatiot ovat tarkastelleet kriittisesti omien tilojensa tarvetta ja tiivistäneet entisestään työelämäyhteistyötä ja työelämässä tapahtuvaa oppimista, ja tätä kautta vähentäneet omia tilojaan. Näin on saatu aikaan merkittäviä kustannussäästöjä. Myös Luksiassa on lähitulevaisuudessa tarpeen arvioida omien tilojen määrän, sijainnin ja toiminnallisuuden kokonaisuutta suhteessa tulevaisuuden muutoksiin.

Linjaus:

Luksia laatii osana strategian toimeenpanoa tila- ja kiinteistöohjelman 2026–2028, jonka tavoitteena on tehostaa toimintaa, saada säästöjä ja varmistaa koulutuksen saavutettavuus. Luksian tarjoaman koulutuksen vetovoimaisuuden lisäämiseksi varmistetaan nykyaikaiset ja hyvin koulutusta tukevat tilat.

Aikataulu: Ohjelman valmistelu käynnistetään loppuvuodesta 2025.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö, talous- ja hallintojohtaja, rehtori

4.9 TE-palvelutuotanto

Taustaa:

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (TE-palvelut) siirtyivät kunnille 1.1.2025 alkaen. Luksian toiminta-alueelle muodostui neljä työllisyysaluetta (isäntäkunnat: Espoo, Kirkkonummi, Lohja ja Raasepori). Tavoitteena on jokaisen työllisyysalueen kanssa tehdä kumppanuussopimus. Palveluita kehitetään yhdessä työllisyysalueen kanssa ja palvelukarttaa päivitetään aktiivisesti yhteistyössä. Palvelut kattavat mm. kotoutumiskoulutuksen, erilaisia valmennuksia (yksilö ja ryhmä), muutuskoulutuksia, osaamiskartoituksia, yhteishankintakoulutukset sekä yhteisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelun. Työllisyysalueet ovat hyödyntäneet siirtymäaikana ELYn kilpailuttamia palveluita palvelutarjontaansa (yksilö ja ryhmävalmennuksia), joissa optiot ovat vuoden 2026 loppuun (ryhmä) ja 2028 syksyyn (yksilö). Länsi-Uudenmaan kotoutumiskoulutusten osalta (Kirkkonummi, Lohja ja Raasepori) työllisyysalueet yhteistyössä kilpailuttivat ko. kotoutumiskoulutuksen syksyllä 2025 ja kotoutumiskoulutusta toteuttaa tällä hetkellä Arffman Oy.

Linjaus:

Tavoitteena on Länsi-Uudenmaan työllisyysalueiden kanssa saada yhteistyö niin, että työllisyysalueet hankkisivat lakisääteiset palvelut Luksialta. Tähän perustuen kumppanuussopimusten jatkoksi tehtäisiin toistaiseksi olevat palvelusopimukset Luksian ja työllisyysalueiden kanssa, jonka liitteenä on hankittavien palveluiden palvelukuvaukset ja hinnoitteluliite. Liitteitä päivitetäisiin vuosittain. Sopimuksien arvo olisi vuositasolla 100 000 €. Arvio sopimuksen tulosta parantavasta vaikutuksesta vuositasolla on 20 000 €.

Aikataulu: Kumppanuussopimukset, palvelusopimukset ja liitteet tehtynä Lohja, Kirkkonummen ja Raaseporin osalta vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vastuu: vararehtori

4.10 Luksian tilojen vuokraaminen ulos

Taustaa:

Luksian päätehtävä on ammatillisen koulutuksen järjestäminen. Luksian tiloja on vuokrattu ulkopuolisille toimijoille marginaalisesti. Tilojen ulosvuokraus on sisältänyt pääasiassa liikuntasalien, luentosalin ja auditorion vuokrausta, henkilökunnan kahden vuokra-asunnon vuokraamisen sekä 2023 alkaen tilojen vuokrauksen hyvinvointialueille. Satunnaisesti on vuokrattu myös luokkatiloja kuntayhtymän ulkopuolisille sekä asuntolan tiloja kesätauon aikana.

Kokonaisuutena Luksiassa vuokrataan tiloja ulos vuositasolla noin 85 t€ arvosta.

Linjaus:

Tilojen ulosvuokraus vaatii pääsääntöisesti aina Luksialta myös lisäyksiä henkilötyöpanokseen tai kiinteistössä ostopalvelujen käyttöä päivystysaikoina. Se on ollut tähän mennessä joiltakin osin myös tappiollista toimintaa, vaikka lähtökohtana pitäisi olla omakustannushinnoittelu ja määriteltä katetuotto-prosentti. Tämän vuoksi Luksia ei jatkossakaan laajenna tilojen lyhytaikaista ulosvuokrausta. Pidempiaikaiseen vuokraamiseen Luksialla ei tällä hetkellä ole vapaita, soveltuvia tiloja. Mikäli opetustoimintaa tulevaisuudessa keskitetään ja tiloja vapautuu, tarkastellaan tilannetta uudelleen.

Aikataulu: vuoden 2026 talousarvion yhteydessä

Vastuu: kiinteistöpäällikkö, talous- ja hallintojohtaja

4.11 Toiminnan tehostaminen koulutussuunnittelun avulla

Tausta:

Toimitilakustannukset ovat merkittävä kustannuserä. Tiloja on hyödynnettävä entistä tehokkaammin ja opetusta ja ohjausta tulee suunnitella joustavasti esim. klo 8.00–18.00 välisenä aikana. Myös kesäajan entistä tehokkaampi hyödyntäminen opetukseen mahdollistaa kasvun ja tehostaa tilojen käyttöä.

Aikataulu: 2026–2027

Vastuu: rehtori, vararehtori

4.12 Hankkeiden rooli toiminnan kehittämisessä

Taustaa:

Luksian hankesalkun omarahoitusosuus oli vuonna 2024 8,5 %. Arvio vuodelle 2025 on korkeintaan noin 10 %. ESR- ja EAKR- rahoitteiset hankkeet nostavat omarahoitusosuutta. Kehittämisrahoitusta käytetään ensisijaisesti Luksian pedagogisen toiminnan kehittämiseen ja alueellisen yhteistyön edistämiseen. Hankkeissa toimiva henkilöstö on Luksian vakinaista henkilöstöä, jolloin kehittämistulokset saadaan parhaiten hyödynnettyä toiminnassa.

Linjaus:

Luksian kannattaa olla mukana kehittämishankkeissa, joissa ei ole omaa rahoitusosuutta tai rahoitusosuus on pieni sekä kehittämishankkeet mahdollistavat pedagogisen toiminnan kehittämisen ja alueellisen yhteistyön edistämisen. Lisäksi varmistamme, että kehittämistoiminta hoidetaan talossa olevalla henkilöstöllä.

Aikataulu: 2026–2028

Vastuu: vararehtori

4.13 Työajan käyttö

Taustaa:

Luksian opetushenkilöstö on OVTES:in vuosityöajan piirissä. Toteutuneen työajan seurannassa käytetään Taika-järjestelmää. Opettajalle vahvistetaan työaikasuunnitelma kalenterivuodeksi kerrallaan ja siinä vahvistetaan palkanmaksun perusteena oleva vuositason tuntimäärä. Mikäli suunniteltu tuntimäärä ylittyy, myös maksettava palkka nousee. Työajan suunnittelun tueksi on laadittu ns. mallikehys ja resurssiohje.

KVTES:in ja TS:n soveltamisalaan kuuluva henkilöstö on liukuvan työajan piirissä. Toteutunutta työaikaa seurataan Timecon-järjestelmällä. Liukuvan työajan paikallinen sopimus on päivitetty vuonna 2024. Olennaisin muutos aiempaan oli ns. leikkurin käyttöönotto, jossa 40 tunnin rajan ylittävät liukumasaldot leikkautuvat pois. Tämä on ohjannut henkilöstöä käyttämään liukuvaa työaikaa sen tarkoituksen mukaisesti. KVTES:in ja TS:n työaikamääräykset määrittelevät ns. erillislisät (mm. iltalisä, lauantailisä) sekä ylityökorvauksen. Näitä menee Luksiassa vuositasolla maksuun vain kohtuullinen määrä.

Linjaus:

Työajan käytössä on olennaista resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja niiden tehokas käyttö. Opetuspuolella työaikaa kohdennetaan nimenomaan opiskelijoihin, tähän ohjaa myös mallikehys. Työajan toteumaa seurataan mahdollisimman reaaliaikaisesti. Merkittäviin poikkeamiin puututaan välittömästi ja niiden taustat käydään läpi esihenkilön johdolla. Työajan toteumaa seurataan tarkasti myös sivutoimisten tuntiopettajien osalta, jotta tuntimäärät pysyvät alle päätoimisuuden rajan. Opetuspuolella työajan seurannassa käytettävän järjestelmän osalta tehdään tarvittavat päätökset vuoden 2026 loppuun mennessä.

Aikataulu: välittömästi

Vastuu: rehtori

5 Säästöt ja sopeuttamisen kohteet

5.1 Hankinnat

Luksian hankintatoimi on pääosin hajautettu koulutusaloille. Konsernitason hankintoja koordinoi talous- ja hallintojohtaja ja kuntayhtymään kesällä 2025 perustettu hankintatiimi, joka auttaa koulutusaloja hankintaprosessin toteutuksessa. Kuntayhtymässä pyritään hyödyntämään mm. Hanselin kilpailuttamia puitesopimuksia, mutta paikallisesti ja varsinkin pienhankintojen toteuttamisessa on suurta vaihtelua tulosityksiköiden välillä. Hankintatoimea tehostamalla, hankintoja keskittämällä sekä hankintojen kriittisellä tarkastelulla on mahdollista saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Olennaisinta on, että hankinta perustuu todelliseen tarveselvitykseen ja että kilpailutus tehdään asiantuntevasti ja huolellisesti.

5.1.1 Tietotekniikkahankintojen tehostaminen

Tausta:

Luksiassa tehdään vuosittain tietotekniikan laitehankintoja 2026 talousarvion mukaan noin 250 000 € arvosta. Summaan sisältyvät monitoimilaitteet, puhelimet, tietokoneet sekä muu tietoteknisen ympäristön ylläpitoon tarkoitettu materiaali. Kasvun ja sopeuttamisen ohjelmaa varten on kartoitettu nykytilanne, tietokoneiden käyttöaste sekä tulevaisuuden tarpeet ja tasot. Henkilökunnalla ja opiskelijoilla on yhteensä 2 500 tietokonetta ja keskimäärin vuosittain uusitaan noin 500 tietokonetta. Mobiililaitteita henkilökunnalla on noin 350 ja vuosittain uusitaan noin 100 laitetta. Kartoituksen perusteella on määritelty hankintojen taso vuosille 2026–2028 ja arvioitu hankintojen tehostamisella saavutettavat hyödyt.

Linjaus:

Luovutaan kaikille oppivelvollisille jaettavista henkilökohtaisista tietokoneista ja varmistetaan lainakoneiden riittävyys. Tämä tarkoittaa vuositasolla keskimäärin noin 30 000 € tulosvaikutusta.

Aikataulu: 2026–2028

Vastuu: tietohallinnon palvelupäällikkö, talous- ja hallintojohtaja

5.1.2 Kalustehankintojen tehostaminen ja keskittäminen

Tausta:

Luksiassa hankintaan uusia ja käytettyjä kalusteita vuositason noin 30 000 eurolla. Uudet luokka- ja aulatilojen sekä työhuoneiden kalusteet hankitaan kilpailutuksen kautta kolmelta vakiintuneelta toimittajalta. Ensisijaisesti on viimeisten kolmen vuoden aikana pyritty hankkimaan käytettyinä mm. Kiertonetistä ja käytettyjä kalusteita myyvilta tavarantoimittajilta. Kalusteiden hankinta on keskitetty kiinteistölle.

Linjaus:

Tehostetaan edelleen vanhojen kalusteiden kierrätyskäyttöä ja edellytetään pitkän tähtäimen tarvehankintaa kalusteiden hankkimisessa. Hankitaan laadukkaita ja hyvin kulutusta kestäviä kalusteita ensisijaisesti käytettynä ja pysytään kalustehankinnoille asetetussa talousarviossa. Kalustehankintojen tehostamisella arvioidaan saatavan 3 000 euron vuosittainen säästö.

Aikataulu: vuosi 2026

Vastuu: talous- ja hallintojohtaja, kiinteistöpäällikkö

5.1.3 Pienhankintaprosessin tehostaminen ja keskittäminen

Tausta:

Luksialle lähetettiin vuonna 2024 yhteensä 8 280 ostolaskua. Toimittajien lukumäärä vuonna 2024 oli 1 016 ja ainoastaan kerran laskuttaneita toimittajia näistä oli 447 kpl eli melkein puolet. Luksia saa yhdeltä toimittajalta keskimäärin 8,1 laskua vuodessa. Valtiovarainministeriön laskelman mukaan yhden ostolaskun käsittely julkishallinnossa maksaa 24 €/lasku. Luksian laskutuksen välilliset kustannukset ovat vuodessa tähän laskelmaan perustuen noin 198 720 €.

Luksiassa on pienhankintaohje, jossa on ohjeistettu pienhankintaprosessiin kuuluvat periaatteet, säännöt ja toimintatavat. Pienhankintaohjetta on päivitetty säännöllisesti. Vuonna 2024 kuntayhtymän johto teetti Hankintapartners Oy:llä hankintojen auditoinnin ostoreskontrasta toimitetun toimittajalistauksen perusteella. Auditoinnin, joka koski sekä pienhankintoja että kynnysarvon ylittäviä hankintoja, lopputuloksena saatiin suosituksia puitesopimusten lisäämisestä, uudelleen kilpailutuksista ja erityisesti kiinteistöpalveluihin liittyvien pienhankintojen keskittämisestä, kilpailuttamisesta ja sopimushallinnasta.

Linjaus:

Lisätään koontilaskujen määrää, missä se on tarkoituksenmukaista koko tilaus-toimitus-laskutusprosessin kannalta. Toimittajiin, joilla on euromäärältään pieniä toistuvia laskuja, ollaan yhteydessä ja siirrytään käyttämään kuukausittaista koontilaskutusta. Edellytetään esihenkilöiltä nykyistä tiiviimpää valvontaa pienhankintaohjeistuksen noudattamisessa. Supistetaan henkilöstön osto-oikeutta suoraan myymälöistä. Tehdään soveltuvin osin Hankintapartners Oy:n auditointiraportissa esitetyt toimenpiteet pienhankintojen kilpailuttamisessa, erityisesti keskitytään kilpailuttamaan ja keskittämään kiinteistöpalveluihin liittyvät hankinnat. Toimenpiteillä arvioidaan saatavan vuositason suorat 30 000 € säästöt sekä välillisesti säästettyä työaikaa.

Aikataulu: vuosi 2006

Vastuu: talous- ja hallintojohtaja, esihenkilöt

5.1.4 Tietokoneohjelmien ja -sovellusten inventaario ja supistaminen

Tausta:

Luksiassa käytetään erilaisiin lisensseihin ja ohjelmistoihin vuositasolla hieman yli miljoona euroa. Kuntayhtymän käytössä on yli 50 ohjelmistoa. Suurimmat kulut tulevat kriittisistä opetuksen ja hallinnon toiminnanohjausjärjestelmistä, kuten Primus-, Moodle-, Dynasty- ja Raindance-ohjelmistoista ja Microsoftin lisensseistä. Ohjelmien hankinnassa tietohallinto on mukana, mutta hankintaprosessi on hajautettu substanssiosaamisen vuoksi.

Linjaus:

Kartoituksen perusteella irtisanotaan lisenssit ohjelmistoista, joiden käyttö on vähäistä tai jopa olematonta. Tällä arvioidaan saatavan vuositasolla noin 30 000 € säästö. Toisaalta hyödynnetään tekoälyyn käytettäviä ohjelmistoja opetuksessa ja tukipalvelujen prosesseissa, joka lisää lisenssikustannusta noin 15 000 € vuodessa eli nettona arvioitu säästö on 15 000 € vuositasolla.

Aikataulu: vuosi 2026

Vastuu: tietohallinnon palvelupäällikkö, talous- ja hallintojohtaja, ohjelmistojen pääkäyttäjät/omistajat prosessikartoituksen mukaisesti

5.1.5 Työterveyden kustannusten arviointi ja tehostaminen

Tausta:

Luksian strategisena tavoitteena on hyvinvoiva henkilöstö. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on tiivistä ja toimintamallit sujuvia. Luksian työterveyshuoltosopimus kattaa sekä lakisääteiset ennakoivat työterveyspalvelut että yleislääkäritasoiset lääkäripalvelut. Keväällä 2024 tehdyssä kyselyssä henkilöstö piti työterveyden palvelulaajuuden säilyttämistä erittäin tärkeänä.

Luksian työterveyshuoltopalvelut kilpailutettiin vuoden 2024 lopussa Hanselin yhteishankintana. Työterveyskumppanina jatkaa Mehiläinen 4+2 –vuotisella sopimuksella ainakin vuoden 2029 maaliskuun loppuun saakka.

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat vuonna 2024 yhteensä 257 512 €. Henkilöä kohden tämä tekee 743 €. Kustannuksista 40 % muodostui ennaltaehkäisevästä (Kela I) toiminnasta, 52,5 % sairaanhoidosta (Kela II) ja 7,5 % muista kustannuksista. Kela-palautus kustannuksista oli 92 460 €.

Linjaus:

Ylläpidetään tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa ja pyritään ohjaamaan kustannuksia lakisääteiseen ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon (näistä kustannuksista Kela palauttaa maksimissaan jopa 60 %). Pyritään pienentämään ei-lakisääteisten lääkäripalveluiden kustannuksia (vuonna 2024 yhteensä 135 194 euroa). Sisällytetään kuitenkin nämä palvelut edelleen työterveyshuollon sopimukseen.

Tuetaan työntekijöiden työkykyä läpi palvelussuhteen ja valmennetaan esihenkilöitä tunnistamaan työkykyriskejä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Erityisen olennaista on huomioida ikääntymisen vaikutus työhön ja mahdollistaa osa-aikainen työskentely työuran lopussa. Tämä pienentää ennenaikaisten sairauseläkkeiden riskiä. Uutena työkaluna työkyvyn seurantaan ja varhaiseen tukeen otetaan käyttöön lokakuussa 2025 Mehiläisen Kompassi-työkalu.

Luksian sairauspoissaoloista 68 % tulee työterveyshuollosta. Käyntimäärät työterveyshuollossa ylittävät Mehiläisen verrokkiryhmien käyntimäärät. Esihenkilö voi kuitenkin myöntää luvan tilapäiseen sairauspoissaoloon 1–5 päiväksi. Kannustetaan henkilöstöä ja esihenkilöitä hyödyntämään tämä mahdollisuus. On myös mahdollista ottaa käyttöön Mehiläisen palveluohjaus ajanvarauksen yhteydessä. Tämä tarkoittaa sitä, että Mehiläisen asiantuntija arvioi käynnin tarpeen ennen ajan varaamista.

Aikataulu: 2026–2028

Vastuu: henkilöstöpäällikkö

5.1.6 Majoitus- ja ravitsemispalveluiden käyttö ja kehittämispäivien järjestelyt

Tausta:

Luksian ulkopuolella tapahtuviin työmatkoihin, majoittumiseen ja kehittämispäiviin käytettiin viimeksi vahvistetussa tilinpäätöksessä lähes 80 000 € ja vuoden 2025 talousarviossa tähän on varattu 106 000 €.

Työyhteisöjen kehittämispäivät ovat keskeinen osa tiimien toiminnan kehittämistä. Työyhteisöjen kehittämispäivistä ei ole tähän mennessä tehty kuntayhtymätasoisia linjausta. Kehittämispäiviin varatut resurssit on otettu huomioon esihenkilöstä riippuen kustannuspaikkakohtaisessa talousarviossa.

Linjaus:

Tiimillä voi olla vuodessa joko yksi kokonaisen työpäivän mittainen kehittämispäivä tai kaksi puolen päivän mittaista kehittämispäivää. Kehittämispäivät järjestetään pääsääntöisesti Luksian omissa tiloissa. Kehittämispäivät järjestetään virka-aikana. Kehittämispäivän kustannus on maksimissaan 50 € /työntekijä. Mikäli päivä jaetaan kahteen osaan, kustannus on maksimissaan 25 € / henkilö / kehittämispäivä. Erillisiä virkistyspäiviä ei järjestetä. Kehittämispäivään voi sijoittaa vapaamuotoisempaa aktiviteettia kevennyksenä. Varmistetaan viestinnän keinoin se, että kaikki luksialaiset tuntevat yhteisesti sovitut käytänteet ja että yhteisiä kehittämispäiviä järjestetään. Koulutuksissa hyödynnetään entistä enemmän webinaareja, jolloin matkustus- ja majoituskuluilta vältytään. Näillä toimenpiteillä jokainen tulosityksikkö leikkaa tilin majoitus- ja ravitsemispalvelut budjettiaan tilinpäätökseen 2024 verrattuna 15 %. Toimenpiteen säästövaikutus on 12 000 €.

Aikataulu: talousarviovalmistelu 2026

Vastuu: esihenkilöt

5.1.7 Sisäisten tarjoiluiden arviointi ja supistaminen

Tausta:

Sisäisiä tarjoilutilauksia on budjetoitu vuodelle 2025 yhteensä noin 50 000 € ja viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen toteuma oli 76 000 €. Tästä summasta aamupuuro ja ilmaiset kahvitilaisuudet ovat suurin kuluerä. Tilikaudella 2024 tehtiin sisäisestä ja ulkoisesta edustamisesta ohjeistus, jossa tiukennettiin linjauksia mm. sisäisistä kahvituksista.

Linjaus:

Työhyvinvoinnin ja jaksamisen näkökulmasta säilytetään aamupuuro, koska sen yksikkökustannus ja rajakustannus on marginaalinen ja sitä tarjotaan joka tapauksessa opiskelijoille. Linjataan sisäisten kokousten ja kehityspäivien tarjoiluista seuraavaa:

- Ei tarjoiluita sisäisiin kokouksiin, esihenkilöt valvovat tämän noudattamista
- Luksia-tasoiset tapahtumat tarkastellaan erikseen
- Tiimien kehityspäivissä puolen päivän kokouksissa aamukahvi+ suolainen/makea tarjottava
- Koko päivän sisäisissä tilaisuuksissa aamukahvi, lounas ja ip-kahvi.

Arvioitu säästö: 5 000 €/vuosi

Aikataulu: talousarviovuosi 2026

Vastuu: esihenkilöt

5.1.8 Ulkoiset tarjoilut

Tausta:

Luksia järjestää erilaisia tapahtumia ja Luksian sidosryhmille järjestetään näiden yhteydessä erilaisia tarjoiluita. Tarjoilut ovat usein tarkoituksenmukaisia, mutta niiden suhteen tarvitaan yhtenäinen linjaus, jota noudatetaan. Yhtenäinen linjaus on kirjattu sisäiseen ja ulkoiseen edustamiseen koskevaan ohjeistukseen.

Linjaus:

Noudatetaan yhtenäistä, ohjeistettua linjausta ulkopuolisille kumppaneille tarjottaviin tarjoiluihin. Pyritään ohjeistusta noudattamalla saamaan 2 000 € vuosittainen säästö.

Aikataulu: talousarviovalmistelu 2026

Vastuu: esihenkilöt

5.1.9 Puitesopimusten käytön laajentaminen ja siitä saatavat säästöt

Tausta:

Puitejärjestelyllä tarkoitetaan hankintayksikön ja yhden tai useamman toimittajan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat hinnat ja suunnitellut määrät sekä muut ehdot. Puitejärjestely soveltuu erityisesti hankintoihin, joissa tuotteet ja hinnat kehittyvät nopeasti, eikä hankintayksikön kannalta ole tarkoituksenmukaista sitoutua kiinteisiin hintoihin ja ehtoihin.

Luksialla on 13 voimassa olevaa puitesopimusta, jonka lisäksi Luksia on liittynyt kahdeksaan yhteishankintayksikkö Hanselin, Tieran ja Sarastian kilpailuttamaan puitesopimukseen. Sopimuksia on muun muassa elintarvikkeista, tietokoneista, mobiililaitteista, siivouskemikaaleista, toimistotarvikkeista ja työterveydestä. Luksian nykyinen sopimuskanta kattaa valtaosan jatkuvan ostamisen tarpeista.

Puitesopimuksilla varmistetaan markkinaehtoiset hinnat jatkuvasti tilattaville tavaroille ja palveluille. Sopimusehdoilla pyritään myös paremmin turvaamaan Luksian etu ongelmatilanteissa (toimitus, takuu, hinnantarkistus). Samalla säästetään hankintatiimin ja opetustoimen resurssia, kun puitesopimuksen piiriin kuuluvia hankintoja ei tarvitse kilpailuttaa erillisillä tarjouspyynnöillä.

Kuntayhtymässä on tehdyn auditointiraportin mukaan tunnistettu tarve uusien puitesopimusten osalta seuraavissa tuotekategorioissa:

- Elintarvikeostojen laajentaminen soveltuvin osin

- Jätehuoltopalvelut
- Autotarvikkeet
- Työvaatteet ja -suojaimet

Vuoden 2025 aikana on jo toteutettu mm. lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kilpailutus, kiinteistön sähkö, lvi- ja rakennustöiden puitesopimusjärjestelyt sekä tietoliikenneyhteydet. Tietoliikenneyhteyksissä (verkko) saavutettu säästö oli noin 30 000 € vuodessa.

Linjaus:

Puitesopimusten määrää lisätään vuoteen 2027 mennessä vähintään kolmella sopimuksella. Pientarviketoimittajien määrää keskitetään kilpailuttamalla.

Lisäksi seuraavat hankintakategoriat kilpailutetaan vuoden 2026 aikana:

- Kiinteistön pienhankinnat (työvaatteet, rakennustarvikkeet, LVI-tarvikkeet jne.) oletettu säästö 20 000 € vuodessa.

Uusien kilpailutusten ja sopimusten oletettu säästövaikutusvuodessa on yhteensä noin 50 000 € euroa vuodelle 2026.

Aikataulu: vuosi 2026

Vastuu: asianomaiset esihenkilöt, jotka vastaavat kilpailutuksen järjestämisestä

5.1.10 Alakohtaisen investointisuunnittelun tehostaminen

Tausta:

Luksiassa on useana talousarviovuotena jouduttu toteamaan, että keskimäärin lähes puolet koulutusalojen talousarviovuosille hyväksytyissä kone- ja laiteinvestoinneissa eivät ole toteutuneet lainkaan ja tilalle on tullut osittain uusia investointikohteita. Lisäksi on havaittu, että koulutusaloilla ei ole riittävästi yhteissuunnittelua mm. ajoneuvokaluston ja muiden opetusvälineiden yhteiskäytössä.

Linjaus:

Talousarviosuunnittelun yhteydessä eri koulutusalat suunnittelevat alakohtaiset investoinnit yhdessä esimerkiksi ajoneuvojen ja muiden yhteiskäyttöön soveltuvien opetusvälineiden osalta. Ajoneuvojen ja muiden yhteiskäyttöön soveltuvien opetusvälineiden yhteiskäytössä arvioidaan saavutettavan vuositasolla noin 20 000 €:n säästö vuosittaisissa poistokustannuksissa.

Aikataulu: talousarviovalmistelu 2025 ja taloussuunnitteluvuodet 2026–2028

Vastuu: rehtori, koulutuspäälliköt

5.1.11 Liittojen ja järjestöjen jäsenmaksujen arviointi ja supistaminen

Tausta:

Luksiassa maksetaan vuositasolla erilaisten liittojen ja järjestöjen jäsenmaksuja noin 29 000 € arvosta. Suurimmat jäsenmaksuista liittyvät perustoimintaamme ja ovat välttämättömiä. Tällaisia ovat mm. AMKE ry:n jäsenmaksu (9 300 €), Kunta- ja hyvinvointityöntekijät KT:n jäsenmaksu (6 600 €) Saku ry:n jäsenmaksu (4 700 €).

Linjaus:

Tarkastelun perusteella irtisanotaan sellaiset jäsenyydet, jotka eivät ole välttämättömiä. Jatkossa Luksia ei maksa yksittäisten Luksialaisten henkilöjäsenmaksuja. Toimenpiteen arvioitu säästö 1 000 €.

Aikataulu: talousarviovalmistelu 2026

Vastuu: esihenkilöt

5.1.12 Yksittäisten alojen investointien ja hankintojen arviointi ja supistaminen (Logistiikka- ja maarakennusalat)

Tausta:

Logistiikka-alojen sekä muiden alojen kuljetuskoulutukset vaativat paljon kalustoinvestointeja. Logistiikka-alalla ja maarakennusalla tarvitaan raskasta kalustoa, jonka yhteiskäyttö vähentää erillisiä investointeja.

Linjaus:

Logistiikka- ja maarakennusalan investoinnit suunnitellaan yhdessä. Säästöpotentiaali 12 500 €/vuosi.

Aikataulu: vuosi 2026

Vastuu: rehtori

5.1.13 Ulkoisten palveluiden käyttö; asiantuntija- ja konsulttipalvelut

Tausta:

Luksia käytti viimeksi vahvistetussa tilinpäätöksessä tilikaudelta 2024 ulkopuolisiin asiantuntija- ja konsulttipalveluihin 94 000 €. Valtaosa käytetyistä asiantuntijapalveluista oli juristipalveluja, ulkopuolisia rekrytointipalveluja ja rakennesuunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä asiantuntijapalveluita. Ulkopuoliset rekrytointipalvelut ja rakentamiseen liittyvien asiantuntijapalvelujen tarve vaihtelee voimakkaasti vuoden mukaan.

Linjaus:

Juristipalvelujen käyttöä ei voida vähentää, koska kuntayhtymän palveluksessa ei ole yhtään juristia. Muita ulkopuolisia asiantuntijapalveluita tulee käyttää vain silloin, jos se on välttämätöntä tarvittavan osaamisen hankkimiseksi. Harkinnasta johtuva arvioitu säästö on 10 000 € vuodessa.

Aikataulu: talousarviosuunnittelu 2026 ja taloussuunnitteluvuodet 2026–2028

Vastuu: esihenkilöt

5.1.14 Second hand -ostot ja vastuullisuus hankinnoissa

Tausta:

Luksian kestävä kehitys ja vastuullisen toiminnan periaatteet on otettu huomioon Luksian pienhankintaohjeessa. Käytännön tasolla käytettyjen tavaroiden hankintojen toteuttamisessa on vielä paljon parannettavaa kuntayhtymässä. Käytettyjä laitteita ja koneita on toki hankittu

ajoneuvokalustossa, kalusteissa ja muissakin teknologiaa käyttävissä opetusvälineissä. Hankintojen vastuullisuus tarkoittaa mm. hankintaprosessissa sitä, että tavarahan/palvelun tuottamisen koko prosessi on tiedossa eli esimerkiksi sitä, että lapsityövoimaa ei käytetä tuotantoprosessissa. Vastuullisuus tarkoittaa myös ympäristöön liittyvien tekijöiden huomioimista. Yhtenä esimerkkinä tästä on esimerkiksi kemikaalivapaiden puhdistusmenetelmien käyttö tai vähäpäästöisten ajoneuvojen hankkiminen sekä aurinkoenergian hyödyntäminen sähköntuotannossa.

Linjaus:

Lisätään käytettyjen koneiden, laitteiden ja muun kaluston hankkimista sekä tukipalveluissa että koulutusaloilla ja vähennetään vastaavasti uushankintoja. Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden hyvät käytännöt ja periaatteet huomioidaan hankintaprosessissa. Arvioitu säästöpotentiaali käytettyjen tavaroiden hankkimisen osalta vs. uushankinnat ovat 20 000 €/v.

Aikataulu: talousarviosuunnittelu 2026 ja taloussuunnitelmavuodet 2026–2028

Vastuu: hankintoja toteuttavat esihenkilöt ja muut hankintoihin oikeutetut, hankintatiimi

5.2 Tilat ja kiinteistöt

Tausta:

Tilat ja kiinteistöt ovat henkilöstökulujen jälkeen Luksian suurin kustannuserä. Toimivat työ- ja oppimisympäristöt ovat olennainen osa Luksian toimintaa. Kuitenkin myös tila- ja kiinteistöhankinnoissa- ja investoinneissa on merkittävää säästöpotentiaalia. Luksialla on omia tiloja yhteensä 45 437 m² ja vuokrattuja tiloja Espoosta ja Kirkkonummelta yhteensä 2 184 m². Kirkkonummen vuokratilojen vuosikustannus (tilavuokrat) on 134 544 €/v ja Espoon tilojen 303 096 €/v eli yhteensä lähes 440 000 € vuodessa.

Linjaus:

Selvitetään mahdollisuus ja tarve tilojen käytön tehostamiseen.

Aikataulu: kevään 2026 aikana

Vastuu: talous- ja hallintojohtaja

5.2.1 Taloussuunnitelmassa olevien investointien tarkastelu

Luksian taloussuunnitelmaan vuosille 2026–2028 on määritelty 2025 talousarvion yhteydessä myös kyseisten vuosien investointitarpeita. Kiristyvän taloudellisen tilanteen vuoksi on tarpeellista tarkastella näitä suunnitteluvuosien investointiesityksiä kriittisesti sekä toteuttaa ainoastaan välttämättömät investoinnit. Kuitenkin samalla on huomioitava myös, ettei esimerkiksi kiinteistöihin pääse kertymään liikaa korjausvelkaa tai kiinteistöissä turvallista ja terveellistä työskentelyä olennaisesti häiritsevää asiaa.

5.2.1.1 Rakennusinvestoinnit

Taustaa:

Talousarvioluonnoksessa 2026 merkittävin investointi on Toivonkatu 2:n katto- ja ilmanvaihtosaneeraus (2,1 M€). Lisäksi on suunniteltu toteutettavan Toivonkatu 4:n ns. vanhan

osan julkisivun saneeraus (0,2 M€) ja Ojakkalantien ilmanvaihtosaneeraus (0,5 M€) sekä piha-alueen peruskunnostus (0,3 M€). Näiden poistovaikutus ensimmäiseltä täydeltä poistovuodelta (2027) on 77 500 € vuodessa.

Linjaus:

Siirretään taloustilanteen niin edellyttäessä julkisivun saneerausta, Toivonkatu 2:n aurinkopaneelin hankintaa ja piha-alueen peruskunnostusta myöhemmille vuosille. Kustannusvaikutus on tästä poistojen osalta 12 500 € vuodessa. Myös muita pienempiä kiinteistöinvestointeja kuten kulunvalvonnan uusimista voidaan siirtää myöhemmäksi. Kustannusvaikutus näistä kaikista yhteensä on noin 10 000 € vuodessa.

Aikataulu: talousarviosuunnittelu 2026

Vastuu: kiinteistöpäällikkö, talous- ja hallintojohtaja

5.2.1.2 Kone-, laite- ja ajoneuvoinvestoinnit

Taustaa:

Kuntayhtymässä on ollut vuosittain keskimäärin noin 500 t€ - 1 M€ arvosta erilaisia lähinnä opetukseen liittyviä laite- ja ajoneuvoinvestointeja, joiden poistoajat vaihtelevat 4–10 vuoden välillä investointikohteesta riippuen.

Linjaus:

Tiivistetään laitteiden (esimerkiksi simulaattorit) ja ajoneuvojen yhteiskäyttöä ja siten myös käyttöastetta koulutusaloilla. Arvioitu säästöpotentiaali poistoissa on 10 000 € vuodessa. Otettu huomioon jo alakohtaisen investointisuunnitelman toteuttamisessa

Aikataulu: talousarviosuunnittelu 2026

Vastuu: rehtori, koulutuspäälliköt

5.2.1.3 Muut investoinnit

Taustaa:

Luksiassa muita investointeja esimerkiksi it-ohjelmiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin on harvakseltaan.

Linjaus:

Harkitaan tarkkaan ennen kuin investoidaan uuteen it-ohjelmistoon. Niiden poisto aika on lyhyehkö 4 vuotta.

Aikataulu: talousarviosuunnittelu 2026

Vastuu: esihenkilöt

5.3 Opetuksen ja koulutuksen järjestelyjen tehostaminen ja sopeuttaminen

Uusi rahoitusmalli ja Luksian uusi strategia painottaa koulutusten vaikuttavuutta. Luksian eri alojen ja tutkintojen välillä on suurta hajontaa niiden vaikuttavuudessa, vetovoimassa ja tätä kautta myös taloudellisessa kannattavuudessa. osana ohjelmaa ja sen myötä käynnistyviä yhteistoimintaneuvotteluja käydään läpi kaikki Luksian koulutusalat ja toiminnot, jotta voidaan varmistaa Luksian taloudellinen kestävyys myös tulevaisuudessa ja samalla pystytään tarvittaessa kohdistamaan resursseja määritellyille kasvualoille.

5.3.1 Koulutusten tehostamisen tarkastelu

Opetuksen ja koulutuksen järjestelyissä pyritään kustannustehokkuuteen laadusta tinkimättä. Asetamme tavoitteet ja laadimme toimenpiteet kustannusten laskemiseksi talousarviovuodelle 2026 ja suunnitteluvuosille 2027–2028. Tuottavuutta parannetaan tehostamalla pedagogisia ratkaisuja sekä suhteuttamalla opetus- ja ohjaushenkilöstön määrä opiskelijavolyymiin. Koko Luksian koulutustarjonta käydään läpi osana yhteistoimintaneuvotteluja.

5.3.2 Koulutuksen ohjaus- ja tukipalveluiden Luksia-tasoinen tarkastelu

Luksian koulutuksen tuki- ja ohjauspalveluiden johtaminen on jakaantunut usealle esihenkilölle. Tästä johtuen kokonaisuuden koordinointi on ollut välillä haasteellista, samoin resurssien käyttö ja työajan suunnittelu. Opetus- ja ohjaushenkilöstölle on tarjottu keskitetysti tukea pedagogisen laadun varmistamiseksi. Tätä tukea antavat kuhunkin osa-alueeseen perehtyneet henkilöt, joilla on muitakin kokonaistehtäviä hoidettavana ja osallistuvat myös kehittämistyöhön hankkeiden avulla. Jatkossakin muuttuva lainsäädäntö edellyttää, että oppimisen tukea tulee olla saatavissa riittävästi ja oikea-aikaisesti.

Ohjaus- ja tukipalveluiden organisointi ja resurssointi tullaan käymään läpi osana yhteistoimintaneuvotteluja

5.3.3 Tutkintoihin sisältymättömät korttikoulutukset

Taustaa:

Luksian ammatillisen koulutuksen rahoitus perustuu valtionosuuksiin. Valtakunnallisissa tutkinnon perusteissa määritellään ne sisällöt, joita rahoitus kattaa. Siksi Luksiassa on ollut linjaus, että kortti- ja pätevyyskoulutuksia tarjotaan vain niissä tutkinnoissa/osaamisaloissa/tutkinnon osissa, joiden perusteissa ne mainitaan/vaaditaan. Kaikkiin tutkintoihin on laadittu ja hyväksytty lakisääteiset osaamisen arvioinnin toteutussuunnitelmat (vararehtorin päätöksellä) sekä laadittu toteutussuunnitelmat, jotka on liitetty valtakunnalliseen ePerusteet-palveluun.

Pätevyyskoulutuksia on järjestetty ja hajautetusti eri toimipisteissä. Koordinaatio on puuttunut ja toiminta ei ole ollut kustannustehokasta. On tarkoituksenmukaista organisoida ko. koulutusten koordinointi ja toteutus keskitetysti yhdestä toimipisteestä käsin.

Muita korttikoulutuksia ovat mm. ensiapu-, tulityö-, työturva- ja vesityökorttikoulutukset. Näitä korttikoulutuksia järjestetään maksutta, mikäli ne sisältyvät tukinnon perusteisiin. Eri aloilla ja eri tutkinnoissa on erilaiset säädös- ja työelämän perusteet. Tutkinnossa edellytyksenä on, että opiskelija suorittaa alan säädösperusteiset sekä työelämän edellyttämät luvat ja pätevyudet, jotka ovat välttämättömiä ammattitaitovaatimuksissa ja osaamistavoitteissa edellytetyn osaamisen osoittamiseksi.

Linjaus:

Toimitaan perusteiden mukaan kaikissa korttikoulutuksissa.

Ajo-oikeuksien ja ammattipätevyyskoulutusten osalta kustannusvaikutus on mm. polttoaineiden, viranomaismaksujen sekä muiden kulujen osalta noin 1000 €.

Aikataulu: vuoden 2026 aikana

Vastuu: rehtori

5.4 Osakeyhtiön ja kuntayhtymän välinen yhteistyö

Osakeyhtiö ostaa palvelut kuntayhtymältä. Tästä syystä on ymmärrettävää, että välillä on haasteellista löytää Luksia koulutus Oy:n toteuttamiin koulutuksiin / valmennuksiin osajia ja toteuttajia. Joskus jopa joitakin koulutuksia / valmennuksia ei ole voitu tarjota / toteuttaa, kun resurssia ole saatavilla. Yhteistyötä esim. korttikoulutusten osalta on mahdollista parantaa ja tällöin saada osakeyhtiön tarjontaa laajennettua. Kuitenkin todettava, että yhteistyö on kehittynyt parempaan suuntaan viime aikoina.

Linjaus:

Yhteistyötä kehitetään avoimen koulutuskalenteri ja henkilöstökoulutusten osalta.

Kokonaistaloudellisesti ei tällä ole merkittävää vaikutusta, vaan tämä mahdollistaa tiiviimmän yhteistyön alueen työelämän kanssa.

5.5 Muut kuin opetuksen ja koulutuksen tehtävät

Muita kuin opetuksen ja koulutuksen tehtäviä tarkastellaan suhteessa oppilaitoksen tarpeisiin muuttuneessa taloustilanteessa. Ohjelmassa tarkastellaan koko kuntayhtymän kulurakennetta ja haetaan säästöjä muun muassa ostoista, investoinneista, kiinteistöistä sekä muista kululuokista. Arvioinnin kohteena on kaikki opetusta ja koulutusta tukevien palveluiden palvelu- ja organisaatorakenne ja niihin liittyvät toimenpiteet säästöjen saavuttamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.

Luksian tukipalvelut järjestetään tällä hetkellä oman henkilöstön toimesta. Palvelujen laatu ja saavutettavuus on koettu hyväksi. Kuitenkin on tarkoituksenmukaista tarkastella palveluiden kustannustehokkuutta. Luksian tukipalveluiden toimintaa tehostetaan ja ohjelman yhteydessä selvitetään myös palveluiden mahdollisista ostoista, ulkoistuksista ja/tai osaulkoistuksista saatavat hyödyt.

Luksian muut kuin opetuksen ja koulutuksen tehtävät muodostuvat seuraavista kokonaisuuksista:

- Konsernipalvelut
- Henkilöstöpalvelut
- Viestintä
- Turvallisuus
- Talouspalvelut
- Kiinteistöpalvelut ja siivous
- Ravintolapalvelut
- Aulapalvelut
- Tietohallintopalvelut

5.5.1 Yhteenveto muista kuin opetuksen ja koulutuksen tehtävistä

Kaikkia Luksian toimintoja tullaan tarkastelemaan osana neuvotteluprosessia.

Henkilöstövaikutuksia voi tarvittaessa olla kaikkiin Luksian organisaation osiin ja tehtäviin, vaikka niitä ei suunnitelman muissa osissa olisi erikseen mainittu. Edellä mainittuihin esityksiin saattaa myös tulla muutoksia joko lisäysten tai vähennysten muodossa neuvottelujen edetessä.

5.6 Määräaikaisten palvelussuhteiden vähentäminen

Taustaa:

Luksiassa käytetään määräaikaisia palvelussuhteita vain tilapäisissä sijaisuuksissa, lisäresurssin tarpeessa tai projektiluonteisissa tehtävissä. Opetuspuolella määräaikaisuus voi perustua myös ns. kelpoisuusasetukseen, jossa vailla kelpoisuutta oleva opettaja voidaan palkata määräaikaiseen tehtävään. Määräaikaisuudet ovat pääsääntöisesti maksimissaan vuoden mittaisia, poikkeuksena esimerkiksi pitkän perhevapaan tai opintovapaan sijaisuudet.

Opetuspuolella on voimassa 30 määräaikaista palvelussuhdetta, muissa kuin opetuspuolen tehtävissä 9 palvelussuhdetta.

Määräaikaisuuksien osalta tehdään tarkastelu niiden mahdollisen jatkotarpeen suhteen aina määräaikaisuuden päättyessä ja talousarvion valmistelun yhteydessä. Sopimuksia tulee jatkaa vain niiltä osin, kuin toiminnan jatkumisen kannalta on välttämätöntä.

Linjaus:

Määräaikaisuuksissa käytetään jatkossa tarkkaa harkintaa. Määräaikaisuuksia on edelleen perusteltua käyttää lakiin/asetukseen perustuen muun muassa sijaisuuksissa, avointen virkojen hoitamisessa, pätevän opetushenkilöstön puuttuessa ja projekteissa ja hankkeissa.

Säästö: määrittyy neuvottelujen aikana

Aikataulu: neuvottelujen aikataulun mukaisesti

Vastuu: henkilöstöpäällikkö

5.7 Eläköitymisten kautta henkilöstömäärän vähentäminen

Taustaa:

Yli 55-vuotiaat ovat olleet suurin ikäryhmä kunta- ja hyvinvointialalla vuodesta 2018 lähtien. Luksian henkilöstön ikärakenne noudattaa kunta-alan yleistä linjaa. Opetuspuolella henkilöstön keski-ikä on 51,6 vuotta ja muun henkilöstön 50,2 vuotta. Keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä on ollut 65,0 vuotta. Vuosien 2025–2029 aikana Luksiasta eläköityy Kevan ennusteen mukaan 72 henkilöä, näistä 62 vanhuuseläkkeitä. Suurin osa, yhteensä 44 kappaletta, vanhuuseläkkeistä kohdentuu opetushenkilöstöön.

Linjaus:

Rekrytointien yhteydessä tehdään aina hyvissä ajoin etukäteen tarkastelu siitä, tarvitaanko tehtävään eläköityvän henkilön korvaava rekrytointi vai onko työtä mahdollista järjestellä siten, ettei korvaavaa rekrytointia samaan tehtävään tarvita. Samassa yhteydessä aloitetaan seuraajasuunnittelu, joka pitää sisällään myös eläköityvän henkilön osaamisen jakamisen (ns. hiljainen tieto). Mikäli rekrytointi avataan, sen tehtäväsisältö ja edellytykset määritellään tarkkaan huomioiden mm. toimialan tulevaisuuden osaamisvaateet. Näin varmistetaan, että rekrytoitavan henkilön osaaminen ja tehtäväsisältö ovat ajantasaiset.

Työnantajan esitys: Käsitellään yhteistoimintaneuvottelun yhteydessä. Kannustetaan eläkeikää lähestyviä tekemään virallinen ilmoitus eläköitymisen ajankohdasta.

Säästö: määrittyy neuvottelujen aikana

Aikataulu: neuvotteluaikataulun mukaisesti

Vastuu: henkilöstöpäällikkö

5.8 Henkilöstöedut, palkitseminen ja muut välilliset henkilöstökustannukset

Taustaa:

Luksiassa on käytössä useita koko henkilöstölle yhteisiä henkilöstöetuja.

- Smartum-edun piirissä ovat kaikki päätoimisessa palvelussuhteessa olevat. Edun arvo henkilöä kohden on vuositasolla 200 euroa. Käyttäjien määrä vaihtelee jonkin verran, mutta vuositason kustannusarvio on noin 50 000 euroa.
- Työsuhdepyöräetu on ollut käytössä vuodesta 2022, käyttäjiä on 28. Tällä hetkellä uusien etujen myöntäminen on keskeytetty johtuen hallituksen linjauksesta poistaa veroetu työsuhdepyörän osalta. Edun käyttöön ottaneille tehdään palkkaan 100 euron kuukausittainen vähennys. Edusta aiheutuu työnantajalle vuositason kustannus leasing-maksun ja vakuutuksen osalta noin 41 000 euroa (henkilöstön palkkavähennys on yhteensä noin 34 000 euroa).
- Luksia huomioi henkilöstönsä 50- ja 60-vuotismerkkipäivät 120 euron (palvelussuhde 2–5 vuotta) tai 240 euron (palvelussuhde yli 5 vuotta) arvoisella merkkipäivälahjalla. Eläkkeelle siirryttäessä eläköitymislahja on arvoltaan 500 euroa (yli vuotta), 700 euroa (yli 10 vuotta) tai 1000 euroa (yli 20 vuotta). Lahjojen lisäksi henkilöstöä muistetaan kukin ja kahvituksin. Vuositasolla kustannus näistä on noin 11 000 euroa.
- Hyvinvointijaosta on perustettu huolehtimaan osaltaan luksialaisten hyvinvoinnista ja virkistyksestä. Heidän käyttöönsä budjetoitu summa vuodelle 2025 on yhteensä 12 000 €.

Linjaus: Keskustellaan eduista ja niiden arvoista yhteistoimintaneuvotteluissa.

Aikataulu: neuvotteluaikataulun mukaisesti

Vastuu: henkilöstöpäällikkö

5.8.1 Lomapalkkavelan tarkastelu

Taustaa:

Lomapalkkavarauksella tarkoitetaan kirjanpidollista varausta, joka tehdään kattamaan yrityksen työntekijöille kertyneet lomapalkat ja lomakorvaukset. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että yritys varautuu etukäteen maksamaan työntekijöille lomien ajalta kertyvät palkat, vaikka ne maksettaisiin varsinaisten lomien aikana myöhemmin.

Lomapalkkavarauksen tehdään Luksiassa tilinpäätöksen yhteydessä. Lomapalkkavelkaa oli vuoden 2024 tilinpäätöksessä yhteensä 1 551 296 euroa.

Pitämättömiä vanhoja vuosilomia oli syyskuussa 2025 yhteensä 194 päivää. Kuluva lomavuoden osalta lomia on joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta pitämättä kohtuullisesti. On huomioitava, että henkilöstö kohdentaa lomiaan usein syyslomaviikolle ja joulun välipäiviin. Osa poikkeavista lomakertymistä selittyy pitkillä poissaoloilla.

Linjaus:

Vuosilomat pidetään ajassa niille suunniteltuna lomajaksona. Ns. vanhoille pitämättömille vuosilomapäiville (yhteensä 194) tehdään suunnitelma ja niitä ryhdytään purkamaan välittömästi siten, että lomien pitäminen ei aiheuta Luksian toiminnalle häiriötä. HR viestii esihenkilöille kertymistä ja ohjeistaa käytännöissä.

Säästö: määrittäyty

Aikataulu: vuoden 2026 aikana

Vastuu: henkilöstöpäällikkö, talous- ja hallintojohtaja

5.8.2 Mahdollisuudet ulkoistaa palveluja ja käyttää henkilöstövuokrausta

Taustaa:

Luksiassa on käytetty henkilöstövuokrausta vähäisesti. Tarvetta henkilöstövuokraukselle esimerkiksi lyhyisiin sijaistuksiin on esimerkiksi ravintola- ja siivouspalveluissa. Tällä hetkellä lyhyissä sijaistuksissa käytetään pitkälti omia keikkalaisia.

Henkilöstövuokrauksen kautta Luksian olisi mahdollista saada joustavasti ammattilaisia eri tilanteisiin ja tarpeisiin kuten lyhyet sijaisuudet, ruuhkahuiput ja poissaolot.

Henkilöstövuokrauskumppani kantaa sekä riskit että vastuut palvelussuhteeseen liittyen.

Tällä hetkellä kaikki Luksian tukipalvelut Luksian oman henkilöstön toimesta. Palvelujen laatu ja saavutettavuus on koettu hyväksi. Kuitenkin on tarkoituksenmukaista tarkastella palveluiden kustannustehokkuutta.

Toteutetaan ulkoistamisen ja siitä saatavien hyötyjen arviointi.

Työnantajan esitys: Käydään läpi osana yhteistoimintaneuvotteluja.

Aikataulu: yhteistoimintaneuvottelujen aikataulu

Vastuu: henkilöstöpäällikkö, talous- ja hallintojohtaja

5.9 Muut säästö- ja sopeuttamistoimet

Osana prosessi saattaa nousta esille myös muita säästö, sopeuttamis- tai tehostamiskohteita, jotka tullaan huomioimaan kokonaisuudessa.

5.9.1 Tapahtumat

Taustaa:

Tuottamalla tapahtumia vuosittain opiskelijoille, henkilöstölle ja sidosryhmille, tarjotaan käytännönläheisiä, vastuullisia ja kestävästä kehitystä tukevia oppimiskokemuksia ja projekteja. Tapahtumat mahdollistavat opiskelijoiden osallistumisen aitoihin työelämän tilanteisiin ja kasvattavat organisaation tunnettua ja vahvistavat työnantajamielikuvaa. Tapahtumien järjestäminen tarjoaa myös mahdollisuuden opiskelijoille ja henkilöstölle oppia ja soveltaa uusimpia teknologioita käytännössä. Vastuullinen tapahtumien järjestäminen tuo näkyväksi sitoutumisemme osaamisen, työllisyyden ja elinvoiman rakentamiseen. Jakamalla avoimesti tietoa, edistämme kestävästä kehitystä ja vastuullista toimintaa. Tämä vahvistaa Luksian roolia luotettavana ja kestävästä toimijana yhteiskunnassa.

Linjaus:

Toteutamme konserni- ja paikallistasolla tapahtumia eri kohderyhmille mm. lähi- ja verkkopainotteisten toteutuksien avulla, joiden myötä tavoitellaan 5 000 €:n kustannussäästöjä vuodelle 2026.

Aikataulu: vuoden 2026 aikana

Vastuu: rehtori

5.9.2 Luksian autokaluston tarkastelu

Taustaa:

Luksiassa on yli 100 ajoneuvoa sisältäen jarrulliset peräkäräyt ja muut kuljettimet ja ajoneuvokanta on osittain melko vanhaa. Luksian ajoneuvojen käyttöpolitiikkaa ollaan uudistamassa ja tätä kautta autojen yhteiskäyttöä tullaan tehostamaan. Samalla linjataan, että jokaista hankittavaa uutta ajoneuvoa kohti pitää luopua vähintään yhdestä vanhasta. Henkilö- ja pakettiautoja Luksiaan on hankittu viimeisen viiden vuoden aikana 208 t€ ja kuorma-autoja 851 t€ arvosta. Henkilö- ja pakettiautojen poisto aika on 5 vuotta ja raskaan kaluston 10 vuotta.

Linjaus:

Supistetaan autokantaa hallitusti koulutusaloilla tehdyn kartoituksen perusteella. Lisätään ajoneuvojen yhteiskäyttöä Mapon ajoneuvohallintajärjestelmän avulla. Näillä toimenpiteillä arvioidaan saatavan keskimäärin 100 t€ vuosittainen leikkaus henkilö- ja pakettiautojen sekä raskaan kaluston investointeihin, jolla on noin 15 t€ säästövaikutus tulokseen.

Aikataulu: talousarviovalmistelu 2026

Vastuu: koulutuspäälliköt, joiden kustannuspaikoilla ajoneuvoja, kiinteistöpäällikkö

5.9.3 Opiskelijoiden palkitseminen

Taustaa:

Luksiassa palkitaan opiskelijoita stipendeillä. Vuonna 2023 Luksiassa jaettiin stipendejä yhteensä 42 095 €. Näistä lahjoituksina tuli 6 620 €. Luksian rahoituksella stipendejä jaettiin 35 475 €.

Luksian rahoittamat stipendit jakaantuivat seuraavasti: kilpailutoiminnassa menestyneille 12 550 €, opinnoissa ansioituneille 8 900 €, Kuoman toiminnassa mukana olleille 200 € sekä LuksiaSkillsseissä menestyneille 13 825 €.

Opiskelijoiden palkitseminen on tärkeää. Tiukentuneessa taloudellisessa tilanteessa joudutaan kuitenkin tarkastelemaan myös tätä kuluja.

Linjaus:

Luovutaan LuksiaSkills-stipendeistä. Toimenpiteen säästövaikutus on 13 825 €.

Lisäksi etsitään lisää sponsoreita, jotka voisivat lahjoittaa opiskelijoiden stipendeihin.

Aikataulu: 2026

Vastuu: vararehtori

5.9.4 Vakuutusturvan tason tarkistaminen

Taustaa:

Luksian vakuutusten kokonaiskustannukset vapaaehtoisissa-, auto- ja omaisuusvakuutuksissa on noin 110 000 €. Tämä lisäksi on lakisääteiset työtaturmavakuutukset, joiden kustannukset vuonna 2024 olivat 152 000 €. Lakisääteiset tapaturmavakuutukset kilpailutettiin kesällä 2025, jonka tuloksena saatiin noin 70 000 €:n kustannussäästö normivahinkovuoteen suhteutettuna. Kilpailuttamisen myötä vanha vakuutushistoria nollautui, mutta jos jonakin vuonna tapahtuu suurvahinko, se vaikuttaa seuraavan kolmen vuoden vakuutusmaksuja nostavasti.

Linjaus:

Vakuutusturva on kohtuullisen laaja mutta ei ylimitoitettu. Kustannussäästöjä saadaan aikaan, kun huolellisuudella, ennakoinnilla ja epäkohtiin puuttumalla vältämme vahinkoja, joka vaikuttaa tulevaisuuden vakuutusmaksujen määrään, sairauspoissaoloihin ja mahdollisiin

sijaiskustannuksiin. Omaisuusvakuutuksissa saadaan kustannussäästöjä esimerkiksi ajoneuvo- ja laitekantaa kriittisesti tarkastelemalla. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen arvioitu säästö talousarviovuonna 2026 on 70 000 euroa.

Aikataulu: talousarviovalmistelu 2025

Vastuu: talous- ja hallintojohtaja

5.9.5 Monitoimilaitteet

Taustaa:

Luksialla on Canonin kanssa leasingvuokrasopimus monitoimilaitteista. Syksyn 2025 tilanteen mukaan kuntayhtymällä on yhteensä 32 monitoimilaitetta eri toimipisteissä. Vuositasolla kustannukset ovat 45 846 euroa. Monitoimilaitteet kilpailutetaan säännöllisesti ja kilpailuttamalla voidaan saavuttaa kustannussäästöjä.

Linjaus:

Käydään kriittisesti läpi monitoimilaitteiden määrä ja pyritään vähentämään monitoimilaitteiden määrää tehdyn kartoituksen perusteella. Arvioitu säästö 3 500 € vuodessa.

Aikataulu: talousarviovalmistelu 2026

Vastuu: esihenkilöt, tietohallinto

5.9.6 Muut sopeuttamistoimet

Edellä mainittujen lisäksi kaikkia Luksian henkilöstökustannuksia ja muita kustannuksia tarkastellaan kriittisesti. Tämä tarkastelu on suurelta osin pyritty tekemään vuoden 2026 talousarviosuunnittelussa.

Osana sopeuttamisohjelmaa tarkastellaan kuitenkin mm. eri tehtävänimikkeitä ja tehtävien sijoittumista organisaatioon niiltä osin, kuin nämä toimenpiteet vaativat niiden käsittelyä yhteistoimintaneuvotteluissa.

6 Yhteenveto

Luksian talous on taseen kautta tarkasteltuna kunnossa. Nykyisen hallituksen leikkaukset ammatilliseen koulutukseen sekä rahoitusuudistus yhdistettynä kunta-alan palkkojen voimakkaaseen nousuun aiheuttaa kuitenkin sen, että Luksian käyttötalous ei ole kestäväällä pohjalla: toimintatuotot eivät kata toimintakuluja.

Jotta Luksian toiminnan talous pysyy tasapainossa, tulee kuluja sopeuttaa noin 1,9 M€ talousarvion 2025 tasoon ja 2025 talousennusteeseen verrattuna. Alustavan arvion mukaan hankintoihin, tiloihin ja kiinteistöihin, investointeihin, opetuksen järjestelyihin sekä muihin säästö- ja sopeuttamistoimiin kohdistuvilla säästökohteilla sekä määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisillä on mahdollista saada noin 0,5 M€ tulosta parantava vaikutus. Tämän säästön saavuttaminen edellyttää toimintamallien muuttamista sekä ei-välttämättömien kustannusten tavoitteellista karsimista. Sopeuttamisessa huomioidaan kuitenkin, ettei Luksialle pääsisi kertymään liikaa ns. korjausvelkaa.

Edellä mainittujen säästö- ja sopeuttamistoimien lisäksi- henkilöstökustannuksia tulisi leikata ennakoarvion mukaan 1,3 M€, jotta Luksian tulos saataisiin tasapainoon talousarviovuoden 2026 ja suunnitteluvuosien 2027 ja 2028 aikana. Henkilökustannuksien leikkaaminen tulee vaatimaan sellaisia toimia, joista todennäköisesti aiheutuu useita irtisanomisia sekä mahdollisia heikennyksiä palvelussuhteiden ehtoihin.

7 Aikataulu

Hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelmaa esitetään käsiteltäväksi tuotannollis-taloudellisten yhteistoimintaneuvotteluiden yhteydessä. Neuvotteluiden tuloksena syntyy tarkennettu yksityiskohtainen Hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelma.